Gemeente Heerde

Verslag openbare vergadering commissie Samenleving en Ruimte 13 mei 2019

Aanvang	19.30 uur
Plaats	raadzaal gemeentehuis te Heerde
Aanwezig	de voorzitter: G. van der Rhee (S,R) de leden (achter de namen van de leden is aangegeven bij welke commissie zij aan de vergadering deelnamen): CU-SGP: B.J. van der Linde (S,R), E. Moerman, (S), H. Sellies (R) CDA: J. Grotenhuis-van der Horst (S), J. Kampherbeek (S), H.J. Mateman (R) VVD: B.D. Volkers (S,R), P. Oosterhof (S,R) GBP: W. de Weerdt (R), W. Boeve (S), A.J. van Duren (R), J.W.J. van Ommen (S) PvdA: B. Horst (R), P.A.M. Mast (S), A.J. Tigchelaar (R), G. Vijge-Koning (S) D66/GL: S.I. van Amerongen (R), A. van Dijk-Bruins (S), G. Kwekkeboom (R), D.J. Landman-Kok (S) het college: burgemeester A.J. Koops-Scheele (S) en de wethouders H.J. Berkhoff (S,R), Y. Çegerek (S,R) en W.I. Meijer (S) de griffie: B. Espeldoorn-Bloemendal, M. van der Veer verder aanwezig: gemeentesecretaris B. van Zuthem (S) Ambtelijke ondersteuning: B. Bruggeman, T. Buimer, E. Hooijer
Afwezig m.k.	G.J. Hardam-Postma, A. Jalink, J. Kok, S.J.L. Nienhuis, J. Tuinman

---

Algemeen

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering om 19.30 uur en heet iedereen hartelijk welkom. De voorzitter merkt op dat de camera defect is en niet wordt gebruikt.

Afmeldingen:
De heer Jalink heeft zich afgemeld. De heer Oosterhof vervangt hem.
Mevrouw Hardam-Postma heeft zich afgemeld. Zij wordt vervangen door de heer Volkers.
De heer Nienhuis is afwezig. Daarom is de heer Van der Rhee de gehele vergadering voorzitter.
Griffier Johan Kok wordt wegens ziekte vervangen door Bianca Espeldoorn.
De heer Tuinman is afwezig en wordt vervangen door de heer Van der Linde.

2. Melding van insprekers bij agendapunten en vaststelling agenda

- Insprekers

Punt 11 van de agenda: Afwijken treasury statuut. De heer Niels Niesen wil namens Scouting graag inspreken.
Punt 15 van de agenda: Startnotitie Woonagenda gemeente Heerde. De heer Achterberg en de heer Jalink (Camping Mussenkamp) willen graag inspreken.

- De fractie D66/GL heeft aangegeven enkele opmerkingen voor de commissie te hebben bij punt 8 Vangnetuitkering en punt 9 Bedrijfsvoering. De voorzitter vraagt of de vergadering daarmee akkoord gaat. Dat is het geval.

- Agenda:

Er is een volle agenda. Naar verwachting zal onder meer punt 15 Startnotitie Woonagenda gemeente Heerde meer tijd dan gepland vragen. Mogelijke optie is doorgaan tot 23:00 uur.

- De voorzitter vraagt of er nog wijzigingsvoorstellen op de agenda zijn.
De heer Kampherbeek: Bij agendapunt 13 staat de brief van Alzheimer Nederland geagendeerd. Deze brief vraagt een aantal antwoorden van het college. We hebben nog geen antwoorden kunnen lezen en daarom stel ik voor dit onderwerp van de agenda te halen, zodat het college schriftelijk kan reageren. Het kan vervolgens voor de dan volgende vergadering worden geagendeerd. Dit is een belangrijk stuk en dan kunnen we gegrond met elkaar in discussie treden. Omdat dit punt is ingebracht door de fractie van D66/GL, vraagt de voorzitter wat zij van dit voorstel vinden. Mevrouw Landman wil graag horen wat de andere fracties hiervan vinden. De heer Van der Linde is het hiermee eens. Mevrouw Landman kan ermee instemmen dit onderwerp van de agenda te halen. Wethouder Berkhoff: N.a.v. de vragen van de fractie van D66/GL is er een actieve raadsinformatie over deze brief in voorbereiding, die inmiddels in concept gereed is. Deze ARI zal deze week via de griffie naar de raadsleden komen. We kunnen even afwachten of er dan nog aanleiding is dit te bespreken. Voorzitter: Dit punt wordt van de agenda van vanavond gehaald en we wachten de ARI af. Als er vervolgens nog behoefte is dit te agenderen, dan kunt u dat bij de griffie aangeven. De voorzitter stelt de agenda gewijzigd vast.

3. Verslagen commissievergaderingen 1 en 2 april 2019

Verslag commissievergadering Samenleving 1 april 2019
Er zijn geen vragen of opmerkingen en het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

Verslag commissievergadering Ruimte 2 april 2019
Er zijn geen vragen of opmerkingen en het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Lijst met aandachtspunten, toezeggingenlijst en bestuursagenda

4.1 Aandachtspunten Samenleving
Er zijn geen vragen of opmerkingen.

Aandachtspunten Ruimte
Er zijn geen vragen of opmerkingen.

4.2 Toezeggingenlijst
Er zijn geen vragen of opmerkingen.

4.3 Bestuursagenda
Er zijn geen vragen of opmerkingen.

5. Spreekrecht publieke tribune over punten die niet op de agenda staan
Hiervan wordt geen gebruik gemaakt.

Hamerstukken

6. Ongewijzigde vaststelling bestemmingsplan Borchgraverweg 10
Conclusie: de commissie stemt in met behandeling in de raad als A-onderwerp.

7. Vaststelling bestemmingsplan Wapenvelder Kerkweg 10 Heerde
Conclusie: de commissie stemt in met behandeling in de raad als A-onderwerp.

8. Vangnetuitkering 2018
Mevrouw Van Dijk: Wij hebben inzichten van het college gekregen in de maatregelen die zij wil treffen om het tekort terug te dringen. We zien een toename in de hoogte van de uitkeringen i.v.m.

de toename van voornamelijk het aantal eenoudergezinnen. De participatiemarkt wordt voor 67% bezocht en er wordt nagedacht over een extra nieuwsbrief. De fractie van D66/GL heeft zorgen over zo'n extra nieuwsbrief, want waarom maken mensen die brief niet open? Als je weer een brief stuurt die vervolgens op de stapel belandt, bereik je deze mensen niet. In Apeldoorn werkt men met een app. Als we toch willen zorgen dat mensen erbij komen, zouden we liever geen extra nieuwsbief sturen, maar ervoor zorgen dat er een persoonlijk contact komt. In het Kompas Volksgezondheid hebben we gelezen dat in Heerde bij mensen die samenwonen en die hoger opgeleid zijn minder uitkeringen zijn dan bij alleenstaanden die lager zijn opgeleid. Dat ligt misschien voor de hand, maar wij denken dat mensen in Heerde die samenwonen en samen werken ook heel veel behoefte hebben aan ondersteuning. Voor ons zou het interessant zijn uit te zoeken of er een servicebureau kan worden opgericht waar mensen die druk aan het werk zijn worden geholpen door mensen die nu in de Bijstand zitten en misschien wel een strijk willen doen of willen oppassen. Verder zijn we superenthousiast over het empowerment van vrouwen. Ik heb met een aantal mensen gesprekken gevoerd. Er zijn verschillende doelgroepen waar dat op maatverhaal op aansluit. Maar wat me ook opviel, is dat er ook 45+ers zijn die best een goede opleiding hebben en die ook bij het UWV opleidingen hebben gevolgd, maar die niet aan de bak komen. In hoeverre werkt de gemeente Heerde zelf mee aan het bieden van werkervaringsplekken? Net zoals we nu in de zorg doen, kun je ook iemand met Bijstand werkervaring op laten doen. Dat kan bij een gemeente, waar heel veel speelt, interessant zijn. De voorzitter interrumpeert: Bij dit agendapunt wordt de raad gevraagd het besluit te nemen om in te stemmen met de verklaring die is opgenomen. Nu worden er ideeën benoemd die in een vervolg meegenomen kunnen worden. Mevrouw Van Dijk: Deze verklaring is op sommige punten aan de magere kant. Daarom geven wij deze toelichting. Voorzitter: Dan stemt u niet in met de voorliggende verklaring, en moeten we daar in de raad over discussiëren. Mevrouw Van Dijk is het hiermee eens. Voorzitter: Dit wordt doorgeschoven naar de raadsvergadering en dan kan iedereen hier iets van vinden.

Conclusie: de commissie stemt in met behandeling in de raad als B-onderwerp.

9. Zienswijze gemeente Heerde jaarstukken Bedrijfsvoeringsorganisatie H2O

Mevrouw Landman: Het resultaat is over het geheel gezien positief. De hogere personeelkosten van €45.000,= en €11.000,= voor hogere huisvestingskosten, baren ons zorgen, omdat ze worden gecompenseeerd met incidentele opbrengsten, namelijk kapitaallasten die worden doorgeschoven en niet-verrichte opleiding en scholing. Hoe wordt hier tegenaan gekeken? Wethouder Cegerek: Een maand geleden hebben het ook over de H2O i-Dienst gehad. Deze organisatie is nu een jaar in oprichting. Daardoor hebben we de externe inhuur een tijd ingehouden, omdat we die kennis op dat moment ook nodig hadden. Daardoor is het budget voor persoonlijke opleidingen dat jaar niet gebruikt. Onder aan de streep pakt dat positief uit, omdat het een jaar van ontwikkeling en opzetten van de organisatie was. Vanwege de oprichting hebben bepaalde kosten hier lang in gezeten en zijn een aantal kosten voor persoonlijke ontwikkeling en opleiding niet gemaakt. Die worden komend jaar wel ingezet. Volgend jaar bekijken we of de juiste dingen op de juiste wijze worden ingezet. Mevrouw Landman: Onze zorg is dat zaken worden doorgeschoven. Dan kan het zo zijn dat je dat volgend jaar weer terugkrijgt en dat er dan tekorten ontstaan. Wethouder Cegerek: Ik neem deze waarschuwing ter harte. Gelukkig vallen de kosten positief uit.

Conclusie: de commissie stemt in met behandeling in de raad als A-onderwerp.

Raadsvoorstellen Samenleving

10. Convenant regionale samenwerking Maatschappelijke Opvang/Beschermd Wonen (MO/BW) Oost-Veluwe

Introductie onderwerp: Voor Maatschappelijke Opvang/Beschermd Wonen (MO/BW) Oost-Veluwe is in regioverband een convenant opgesteld voor de uitvoering van de Transformatieagenda MO/BW en de opbouw van de daarin voorgestelde lokale zorginfrastructuur.

Het college stelt de raad voor te besluiten om:
In te stemmen met het Convenant regionale samenwerking MO/BW Oost-Veluwe, zoals voorgesteld door de regionale portefeuillehouders en het college van Heerde, waarin:

a. de juridische samenwerkingsvorm een netwerkconstructie, met de gemeente Apeldoorn als budgethouder;
b. voor regionale financiële solidariteit wordt gekozen over de periode 2015 tot en met 2017, de periode 2018 tot en met 2020 en de periode vanaf 1 januari 2021, de geplande implementatiedatum van het nieuwe objectieve verdeelmodel;
c. overschotten over de periode 2015 tot en met 2017 en eventuele overschotten over de periode 2018 tot en met 2020 binnen het sociale domein worden besteed, indien nodig met overheveling van middelen;
d. het regionale overschot op de rijksvergoeding MO/BW door gemeente Apeldoorn aan de regiogemeenten wordt uitbetaald aan de hand van de vastgestelde verdeelsystematiek;
e. de cliëntafbakening voor de lokale bekostiging van ambulante producten en de regionale bekostiging van producten voor wonen/verblijf en voor de ontvlechting van de lokale en regionale algemene voorzieningen is bepaald.

Het voorstel ligt nu eerst ter bespreking in de commissie voor.

Eerste termijn
Mevrouw Grotenhuis:
De raad wordt gevraagd in te stemmen met het raadsvoorstel zoals dat nu voor ons ligt. Voor ons als CDA is het geen discussie dat er goede zorg voor onze medemens geleverd moet worden. Dat geldt dus ook voor mensen die gebruik maken van de RIBW-vorm. Ook, zoals u aangeeft, is dit stuk eerder besproken in de cie van 3 december 2018, waarbij werd aangegeven dat wij ons als Raad konden vinden in de aangegeven richting. Daarnaast geeft u aan dat de huidige vorm van regionale samenwerking goed bevalt. En dat er daarmee geen noodzaak is tot het oprichten van een Bedrijfsvoeringsorganisatie.

Het CDA heeft wel wat zorgen omtrent de financiële risico's die er voor onze gemeente mee gemoeid kunnen zijn. Hiermee nemen wij op een aantal punten als raad een besluit waarover wij nu niet de financiële consequenties kunnen overzien. Dat zijn met name de punten b t/m e van het raadsvoorstel. U geeft ook aan dat voor de periode van 2015 tot 2020 er een overschot wordt verwacht op het bestaande budget. Voor de periode na 2021 is er nog onduidelijkheid, aangezien het objectieve verdeelmodel voor de regio nadelig uitvalt. Daar zit voor de fractie van het CDA de twijfel dan wel pijn. Hiermee geven wij als CDA-fractie aan dat wij de gedachtegang goed vinden, maar dat de financiële consequenties voor ons niet duidelijk zijn. Graag horen wij van het college wat de financiële consequenties zouden kunnen zijn.

Daarnaast; wat als wij hierdoor financieel uit de pas gaan lopen? Is er dan een weg terug? De gemeente Heerde heeft een aantal gemeenschappelijke regelingen. Als wij PlusOV noemen begrijpt iedereen wat de negatieve consequenties daarvan kunnen zijn.

En als laatste vraag; hoe staat het met onze overschotten vanuit het Sociaal Domein? Als die er zijn, kunnen wij die voor de toekomst reserveren, m.a.w. kunnen wij sparen? Stel dat we hier een spaarpot voor hebben, zijn we die dan ook kwijt met dit convenant? M.a.w. worden die gelden dan ook meegenomen?

De heer Oosterhof: De VVD vindt dit, net als het CDA, een prima raadsvoorstel. Dit is een groep mensen waar we goed voor op moeten komen. We vinden het ook belangrijk dat er in regionaal verband goed wordt samengewerkt.

We hebben een aantal punten. We lezen dat de invoering van een nieuw verdeelmodel in 2021 en de aanpassingen die daarmee gemoeid zijn, een aanzienlijke impact zullen hebben op de verdeling van de reisvergoeding. Aan de invloed van de genoemde risico's op de meerjarenbegroting kunnen we nu nog geen risicobedrag koppelen.

Er wordt ook nog een aantal andere risico's benoemd, bijvoorbeeld ambulantisering en verkorting van de behandelduur GGZ. Het zou realistisch zijn als het college een bepaald bedrag zou opnemen als voorziening om de risico's die hier worden genoemd, af te dekken.

Wij willen het college met klem op het hart drukken dat we vinden dat we als gemeente in control moeten zijn, zowel qua financiële risico's als naar de inhoud als het gaat om regionale samenwerking. Voor de taken die wij in regionale samenwerking uitvoeren zijn we dat in de afgelopen periode in een aantal gevallen niet geweest. Er worden in het voorstel risico's benoemd. Er wordt o.a. gezegd: "De dynamiek is groot en de risico's in het sociaal domein blijven fluctueren." Hoe gaat het college er hier voor zorgen dat dit convenant zonder verrassingen, in welke vorm dan ook, het gewenste resultaat oplevert?

Mevrouw Vijge: Ervaringen in de afgelopen jaren geven tevredenheid aan in de huidige samenwerking en deze moeten we dan ook continueren, mede gezien de (nu nog onvoorziene) risico's die zich voordoen vanaf 2021.

In de Commissievergadering van 3 december 2018 is dit onderwerp uitvoerig besproken als discussienota en zijn door velen vragen gesteld en ook beantwoord en heeft de PvdA zich al positief uitgesproken over de voorgestelde richting en het convenant regionale samenwerking Maatschappelijk Opvang en Beschermd Wonen.

In de memo staat tevens aangeven dat er geen inhoudelijke wijzigingen hebben plaatsgevonden, wat maakt dat er geen nieuwe vragen zijn van onze kant. Wel wil ik nog even aansluiten wat zojuist ook door het CDA wordt aangegeven. Ik heb destijds in de vragen aangehaald dat die €241.000,=, die ten gunste van de algemene reserve zal komen, kan worden geoormerkt voor het sociaal domein. Daar wil ik nu nogmaals bij aansluiten.

Mevrouw Landman: Wij kunnen ons vinden in de netwerkconstructie en ook om op termijn zo verder te gaan. Wij hebben dezelfde zorg als de andere fracties over de financiën. Hoe worden die risico's afgedekt en zijn die al in beeld?

Wat de fracties van PvdA en CDA ook al zeiden: de overschotten van deze jaren zouden kunnen worden gebruikt als een bestemmingsreserve, omdat op termijn tekorten op dit onderdeel worden verwacht. Met name omdat de regio er bij de herverdeling slecht uit komt. Kunnen we kiezen voor een bestemmingsreserve? Het lijkt ons echt wenselijk.

We hebben eerder bij een reorganisatie in het sociaal domein gezien dat we daar niet voor hebben gekozen en later tekorten hebben. Dat geeft steeds een naar gevoel en dat moet je maar uit blijven leggen naar buiten toe. In dit geval kunnen we het mooi bestemmen. Als we in 2021/2022 dat tekort hebben, kunnen we het daarvoor inzetten en gebruiken. Als het na 2021/2022 beter uitpakt, kunnen we die reserve altijd weer opheffen.

De heer Van der Linde: De fractie van CU-SGP vindt dit inhoudelijk een goed voorstel. Sinds de vergadering van 3 december 2018, waarin dit uitgebreid is besproken, is er veel gebeurd. Naar onze mening gaat dit de goede kant op, ook gezien de stukken die voor ons liggen. Dit is een goede manier om zo de transformatieagenda uit te voeren en de lokale zorginfrastructuur vorm te geven en zorg te dragen voor de mensen die hier onder vallen. De algemene zorgen zijn hetzelfde. Per 1 januari 2021 komt er een ander verdeelmodel. Hoe kijkt het college hier tegen aan? Nu zijn er nog overschotten, maar we hebben bij PlusOV eerder drama's met verbonden partijen gezien en daar krijgen we binnenkort weer mee te maken. Ook lezen we van nog veel onzekerheden. Is het een reële verdeling van de gelden? Kan het college daar iets van zeggen? De fractie van CU-SGP sluit zich verder bij de andere reeds gestelde vragen aan.

De heer Van Ommen: In de vergadering van december 2018 gaf GBP al aan dat de voorgenomen weg ons goed leek. Door regionaal samen te werken, kunnen krachten worden gebundeld en zo kan

de doelgroep het beste worden bediend. De samenwerking bevalt goed, dus deze manier werkt. Over de risico's op financieel gebied is al veel gezegd, maar dit voorstel ligt er niet voor niets. Ik neem aan dat het college heeft ingeschat dat, als we dit niet doen, de financiële risico's nog veel groter zijn. Anders neem je geen grote financiële risico's. Is het voor het college ooit een optie geweest om überhaupt naar andere vormen te kijken, of is het financiële risico daarvan bij voorbaat gigantisch groot?

Beantwoording door het college

Wethouder Berkhoff: Wij ervaren brede steun vanuit de commissie voor dit raadsvoorstel waarin we toch enigszins op oude voet doorgaan wat betreft de samenwerking binnen het beleidsterrein van maatschappelijke opvang en beschermd wonen, met het construct van een centrumgemeente waarbij de middelen naar Apeldoorn komen en een toekomstige situatie met een verdeelmodel waarbij de middelen rechtstreeks naar de gemeenten gaan. Als wij die middelen weer in diezelfde pot stoppen, houden we dezelfde budgethouder als op dit moment. Wij ervaren de meerwaarde van samenwerking in de regio Oost-Veluwe op dit ingewikkelde beleidsterrein. Het oude samenwerkingsverband Oost-Veluwe was altijd al een hecht samenwerkingsverband op het sociaal domein. De portefeuillehouders in de regio hebben lang gestoeid met de indeling. We willen solidair zijn, omdat we ook solidair zijn in onze gezamenlijke visie en transformatieagenda m.b.t. de doelgroep. We hebben gezamenlijk de visie Dannenberg omarmd, zodat mensen, met de nodige begeleiding, zo goed mogelijk in de wijken kunnen wonen. En dat, als het niet gaat en er sprake moet zijn van maatschappelijke opvang, we dat in gezamenlijkheid regelen, daar waar de behoefte is. Bij ernstige problematiek zijn sommige taken zo zwaar dat niet iedere individuele gemeente voorzieningen kan leveren. Dan doet de centrumgemeente dat, zoals nu ook al het geval is met de zware zorg voor opvang van dak-en thuislozen en verslaafden. In het voorstel schetsen wij de risico's na 2021. Die zijn in beeld gekomen door de eerste contouren van het nieuwe verdeelmodel. Dat is nog niet het definitieve verdeelmodel. Als het een tekort van € 20 mln. in de regio zou veroorzaken en we staan daar samen voor aan de lat, dan is dat een buitengewoon slecht verdeelmodel. We hebben bij meer transformaties en decentralisaties in het sociaal domein gezien dat het in aanvang slecht uitpakte. Nu zijn we in ieder geval ruim vantevoren gewaarschuwd. In de lobby vanuit de regio richting VNG en ministerie zal in Den Haag de bereidheid getoond moeten worden daar werk van te maken. Van oudsher is deze regio met haar bossen en mooie gebieden, een regio waar veel GGZ instellingen zitten. Als die bewoners straks in onze regio een woning moeten vinden, daalt dat ook neer op onze budgetten. Wij zien die risico's, maar we beseffen ook dat we het niet alleen kunnen. Deze ingewikkelde taak oppakken, zowel beleidsmatig als in de contractering van de organisaties, doen wij op regionaal niveau. Dat willen we ook zo blijven doen, omdat we als gemeente te klein en te kwetsbaar zijn. De heer Van Ommen vraagt of de financiële risico's nog groter worden doordat we nu al solidariteit met elkaar beloven. Dat kunnen we nu niet zeggen, omdat we het definitieve verdeelmodel niet weten. We weten wel dat we gezamenlijk het beste vorm kunnen geven aan een transformatieagenda, die ook gaat zorgen dat we in de pas gaan lopen met de financiële middelen. Dat moeten we gezamenlijk doen, omdat we in de regio te maken hebben met gradaties in maatschappelijke opvang en specialismen. Moeten we nu al bestemmingsreserves gaan aanleggen als buffer voor de toekomst met de gelden die we terugkrijgen over 2015-2017 en over de komende jaren zolang het oude verdeelmodel bestaat? Dat is een zaak van de raad. De raad heeft budgetrecht en gaat ook over het instellen van reserves en bestemmingsreserves. Tot nu toe hebben we de filosofie gehanteerd dat we bij voorkeur realistisch ramen. Als het uit de pas loopt, maken we gebruik van de algemene reserve. Als er voor de toekomst grote risico's worden ingeschat, dan moeten we er wel voor zorgen dat onze algemene reserve op niveau blijft in relatie tot de begroting. In de afspraken met de regiogemeenten is gezegd dat de middelen die nu terugkomen binnen het sociaal domein worden besteed. Het is een uitdrukkelijke wens vanuit de centrumgemeente geweest dat dit dient voor de sociale infrastructuur van onze gemeente die ons en onze inwoners helpt zelfredzaam te worden. Wij hebben nog grote plannen voor een brede basisvoorziening voor onze bevolking van 0-100 en voor onze algemene voorzieningen. Het is niet moeilijk het geld daar boekhoudkundig te adresseren. De raad gaat over het instellen van een aparte bestemmingsreserve. Hoe gaat het college ervoor zorgen dat het convenant voor het gewenste resultaat gaat zorgen? Inhoudelijk houden we elkaar in de regio

scherp op de ontwikkelingen en houden we elkaar bij de hand vast als het gaat om de transformatieagenda. We zullen met elkaar vroegtijdig moeten anticiperen. Als het verdeelmodel op termijn toch tekorten laat zien, moeten we er in die transformatie voor zorgen dat daar de nodige ombuigingen worden gerealiseerd, zodat we proberen in het spoor van de middelen te blijven. Ik ben het eens met de twijfel en de pijn op de langere termijn, maar dit is de beste samenwerkingsvorm, lichter dan een GR, en we hebben er baat bij dat samen te doen.

Tweede termijn

De heer Oosterhof: Het college is eraan gehouden ons goed te adviseren en raadsvoorstellen voor te bereiden. Als wij vragen of het goed is een reservering te treffen, verwacht ik dat er een advies van het college komt. De verdeelsystematiek is afhankelijk van het aantal cliënten dat wij in Heerde hebben in verhouding tot het totaal. Kunnen we daar in de monitor aandacht voor krijgen, zodat we zicht krijgen op het effect? Mevrouw Landman: Ik heb in de commissie een redelijk breed draagvlak gehoord om een bestemmingsreserve in te stellen. Hoe leggen we dat formeel vast? Mevrouw Grotenhuis: Misschien een motie? De heer Van der Linde: Het is duidelijk dat we het niet alleen kunnen. Het moet toch betaald worden. Daarvan zegt het college dat dat aan de raad is. Ik voel mee met de VVD dat we op dat punt voorstellen van het college mogen verwachten. De fractie van CU-SGP roept het college op de raad een voorstel te doen wat het college in de gegeven situatie voor dit onderwerp voor de gemeente Heerde de beste oplossing lijkt.

Beantwoording door het college

Wethouder Berkhoff: De heer Oosterhof wil een advies van het college. Een voorziening is nu niet aan de orde, want dan moet er al een verplichting in beeld zijn. Een reserve instellen kan altijd. Het is tot nu toe niet onze policy dat te doen. Het is ook prematuur om, vooruitkijkend naar 2021, nu al die keuze te maken. We zijn nu bezig met de aanloop naar 2020 en ik verwacht het komende jaar meer duidelijkheid over het verdeelmodel. Zijn er dan risico's en hebben we binnen het sociaal domein toch nog overschotten, dan kan daarvoor worden gekozen. Dat moeten we in de aanloop naar de begroting 2021 bij de Perspectiefnota aan de orde hebben. De getallen van de cliënten komen ook in de monitor Wmo aan de orde. Daar zien we nu de vruchten van binnen de jeugdhulpverlening in onze gemeente. We hebben in aanvang sterk ingezet op preventie. We zien nu de resultaten van de forse greep die we destijds hebben gedaan in het zorg in naturabudget. We geloven ook dat ons dit nu behoedt voor grote uitglijders in de jeugdhulpverlening. Met de middelen die we nu nog hebben binnen de onderuitputting van maatschappelijke opvang begeleid wonen, is het verstandig de infrastructuur kwetsbare doelgroepen uit maatschappelijke opvang en begeleid wonen in de vorm van een brede basisvoorziening vorm te gaan geven, zodat er straks, als die uitstroom uit instellingen doorzet, voor deze cliëntenpopulatie een plek is waar ze met hun verhaal en zorgen terecht kunnen en waardoor we escalaties voorkomen. Dat is ook de grote zorg binnen de ambulantisering van de GGZ in ons land. Het college zal die lijn voortzetten binnen onze aanpak van 0-100, ook specifiek voor deze doelgroep.

De voorzitter vraagt of dit als A- of B-onderwerp door kan naar de raad. Mevrouw Grotenhuis: We hebben een vraag gesteld over het sparen voor het sociaal domein. Wil het college dat de raad dit steunt met een motie? Wethouder Berkhoff: Het is tot nu toe niet het beleid geweest om aparte reserves in te stellen. We moeten ervoor waken dat we voor ieder risico een aparte reserve willen hebben. Het is wel van belang dat we de algemene reserve op een niveau hebben dat past bij de risico's die wij als gemeente voor ogen hebben. We weten dat het sociaal domein een open einde regeling is. Die houding hebben we tot nu toe niet gehad en dan is de algemene reserve in beeld. Dat was de eerste jaren binnen de jeugdzorg ook het geval. Mevrouw Grotenhuis: Als je goed oppast, goed voor je mensen zorgt en toch nog geld overhoudt, hoe zorgen we er dan voor dat dit geld binnen de gemeente blijft en dat we het niet binnen de GR kwijt zijn? Voorzitter: Deze opmerking is goed gehoord. Het college gaf aan dat dit vroegtijdig is, omdat we het geld nog helemaal niet hebben. Wethouder Meijer: Het is ons geld, of het nou in een algemene reserve zit of in een bestemmingsreserve. We kunnen dit gesprek bij de Perspectiefnota voortzetten, als we het totaalpakket hebben. Voorzitter: Dat is waar de commissie naar zoekt; een mogelijkheid om daar

invloed op uit te oefenen. We spreken af dat dit bij de Perspectiefnota aan de orde komt en dat dit als A-onderwerp door kan naar de raad.
Conclusie: de commissie stemt in met behandeling in de raad als A-onderwerp.

11. Afwijken Treasurystatuut
Introductie onderwerp: Voor het afsluiten van een huurkoopovereenkomst met de scouting Buys Ballot, is een afwijking van het door de raad vastgestelde Treasurystatuut noodzakelijk.

Het college stelt de raad voor:
Het college toestemming te geven om eenmalig af te wijken van het Treasurystatuut om een huurkoopovereenkomst met de Scouting Buys Ballot af te kunnen sluiten. Het voorstel ligt nu eerst ter bespreking in de commissie voor.

Spreekrecht
Voor dit onderwerp heeft zich een inspreker aangemeld: de heer Niesen namens Scouting Buys Ballot. De voorzitter geeft het woord aan de heer Niesen. Het betoog van de heer Niesen is aan dit verslag toegevoegd.

Vragen aan de inspreker
Mevrouw Landman: Worden de lidmaatschapsgelden van de kinderen verhoogd doordat de Scouting per jaar meer moet betalen? De heer Niesen: Bedoelt u of de subsidie die de gemeente Heerde betaalt invloed heeft op onze contributie? Mevrouw Landman: De kosten gaan voor Scouting Buys Ballot omhoog. Kunnen de kinderen voor hetzelfde tarief lid blijven? De heer Niesen: Op dit moment wel. Omdat we in die getrapte korting zitten, hebben we een pacht die we kunnen betalen. Over een aantal jaren, als die kortingen eraf zijn, kan dat niet meer. Dan zouden we het lidmaatschap moeten verhogen, of er op een andere creatieve manier voor moeten zorgen dat we ons geld anders inzetten.
De heer Oosterhof: De fractie van de VVD heeft veel waardering voor de energie die de Scouting heeft geleverd om met een oplossing te komen. Hoeveel tijd heeft u dit voorstel als vrijwilligersorganisatie gekost? De heer Niesen: We doen het met veel plezier en dat is heel belangrijk. We zijn al 1,5 jaar bezig, met een bestuur van 6 mensen. We vergaderen 5 keer per jaar een uurtje, maar sinds we hiermee bezig zijn wat intensiever. We betrekken al onze vrijwilligers bij de totstandkoming van ons standpunt met de gemeente. Dat zijn 60 vrijwilligers die hierover mee mogen denken. Op sommige momenten heb ik gedacht dat ik hier voor een jaar een fulltime baan aan zou hebben. Het kost veel tijd. Gemiddeld kost het een vrijwilliger bij de Scouting 10 uur per week.

Eerste termijn
De heer Mast: De fractie van de PvdA heeft geen enkele vraag of opmerking, maar alleen lof voor het bereikte resultaat. We zijn het eens met het voorstel van het college en dit mag wat ons betreft een A-onderwerp worden.

Mevrouw Landman: De fractie van D66/GL kan zich, zeker nadat wij de heer Niesen hebben gehoord, vinden in het voorstel. Scouting is een maatschappelijke organisatie en een goede uitlaatklep voor jongeren, waar we zuinig op moeten zijn. We moeten ervoor waken dat de tarieven voor die jongeren niet extra omhoog gaan door extra kosten. Dat is een zorgpunt van de fractie van D66/GL. De fractie van D66/GL pleit ervoor de lidmaatschapsgelden zo laag mogelijk te laten. Als wij hier voor deze organisatie iets voor kunnen doen, horen wij dat graag.

De heer Oosterhof: De fractie van de VVD vindt dit een mooi voorstel en ziet voor Scouting een belangrijke maatschappelijke meerwaarde. Veel jeugd heeft hier een prima passie. Goed dat hier door het college maatwerk wordt geleverd. Complimenten daarvoor. Laten wij vooral oog houden voor onze vrijwilligers, want die zijn verschrikkelijk belangrijk. Als het weer mogelijk is dit soort maatwerk te leveren, biedt de VVD daar zeker een luisterend oor voor.

De heer Van Ommen: GBP ziet ook geen probleem om af te wijken van het Treasurystatuut. Dit is een typisch voorbeeld van een win-winsituatie en wij gaan hiermee akkoord.

De heer Kampherbeek: Het CDA gaat graag akkoord met deze eenmalige actie.

Mevrouw Moerman: De fractie van CU-SGP is ook positief over dit maatwerk, maar wil graag weten of dit een precedentwerking heeft.

Beantwoording door het college

Wethouder Meijer: De vraag over de lidmaatschapsgelden ligt meer in de subsidiesfeer. Het college heeft wel met dit voorstel geworsteld, omdat we afwijken van het bestaande beleid. In 2017 heeft de commissie een oproep richting het college geformuleerd dat hier een probleem ging ontstaan. We zijn ook bezig geweest met de precedentwerking. Bij de meeste andere verenigingen is de grond van de gemeente en daar hebben wij geen ambitie die gronden te vervreemden. In dit geval ligt de grond in een gebied dat voor de gemeente minder interessant is. Als we Scouting zouden vragen het volle bedrag ineens op tafel te leggen, zouden zij dat niet kunnen. Het Treasurystatuut biedt geen andere mogelijkheid dan ervan af te wijken en dan kom je in een soort huurkoopconstructie terecht met een eenmalige aanbetaling waardoor we de komende 20 jaar aan elkaar zijn verbonden. Dit is een prachtige organisatie waar het college zich graag aan verbindt, maar 20 jaar zijn niet te overzien. We verwachten niet dat andere verenigingen morgen op de stoep staan. Dat zouden we individueel moeten overwegen. Liever laten we dit een uitzondering zijn. We wilden dit naar de raad brengen, wetende dat Scouting dit financieel kan dragen.

Conclusie: de commissie stemt in met behandeling in de raad als A-onderwerp.

Laatste reactie inspreker

De voorzitter vraagt of de heer Niesen nog een laatste reactie wil geven. De heer Niesen ziet van deze mogelijkheid af.

12. Bestuurlijke verkenning Kop van de Veluwe

Introductie onderwerp: Het college van Gedeputeerde Staten (GS) heeft de concept-opdracht verkenning Kop van de Veluwe aan de betrokken gemeenten toegestuurd. In deze brief wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven op deze concept-opdracht.

Het college stelt de raad voor te besluiten om:

1. Kennis te nemen van de door het college van GS opgestelde concept-opdracht verkenning Kop van de Veluwe;
2. In te stemmen met de volgende zienswijze aan het college van GS:

'meer duiding te geven aan de context en het oogmerk van het traject van bestuurlijke verkenning';

Het voorstel ligt nu eerst ter bespreking in de commissie voor.

Eerste termijn

Mevrouw Landman: Volgens de fractie van D66/GL heeft de gemeente Heerde genoeg argumenten om voor een samenwerking te kiezen. Kwetsbaarheid, financiële expertise, steeds meer taken naar gemeenten en daardoor meer know-how nodig. Wij kunnen ons vinden in de verkenner en hoe het in de toekomst moet worden. We zijn het eens met de opmerking om meer duiding te geven aan de opdracht. Wat we als fractie een lastige vinden, is het feit dat we als raad gekozen hebben voor een koers op de noord-zuid as, maar dat er nu gesprekken met gemeenten gevoerd worden waar onze voorkeur niet naar uit zal gaan voor intensievere samenwerking. Natuurlijk is het goed om zaken in eerste instantie in beeld te brengen. Maar nogmaals, jammer dat er vanuit Epe geen hand wordt uitgestoken m.b.t. verkenning. Verkennen betekent in onze ogen nog niet meteen verder samen willen. Het is slechts verkennen. Hoe gaat GS om met onze visie over de samenwerking op de noord-zuidlijn Epe-Hattem? En wat doen ze met het idee dat Epe niet meedoet?

De heer Van der Linde: Hier ligt al het nodige voorwerk van diverse raadsfracties en een nog steeds actuele visie van de voltallige raad die is verwoord in het raadsbesluit van 14 december 2015. De fractie van CU-SGP is het van harte eens met de genoemde zienswijze van het college. Hier zou z.s.m. antwoord op moeten komen. De fractie van CU-SGP staat positief tegenover een verkenner. Hoe zwaar weegt het punt over het geld voor de afrit? Is dat een keiharde uitruil? Daar willen we graag iets meer over horen. We dringen er ook met klem op aan dat het college ons continu meeneemt in belangrijke tussentijdse ontwikkelingen. Epe doet niet mee. De fractie van CU-SGP vindt dat nogal wat. Neemt het provinciaal bestuur daar zomaar genoegen mee? Ik zou Epe willen oproepen volgens een voor ons bekend lied "Kom, ga met ons en doe als wij".

De heer Mast: De provincie Gelderland onderkent het belang van een aansluiting van het bedrijventerrein H2O op de A28 en heeft veel geld ter beschikking gesteld om het gat in de begroting te dichten. Dit hebben zij aangegeven in een Statenbrief. Goed nieuws. Hulde voor de provincie om op een dergelijke wijze de gemeenten in de kop van de Veluwe en de regio als geheel te ondersteunen.

GS maakt in diezelfde Statenbrief kenbaar dat er een verkenner benoemd gaat worden die de mogelijkheden voor nauwere samenwerking tussen de gemeenten op de Noord Veluwe moet onderzoeken. Dit in het kader van het programma Sterk Bestuur. Op zichzelf is dit initiatief geen slecht nieuws. Je hoeft geen organisatiedeskundige te zijn om te begrijpen dat kleine gemeenten ambtelijk en bestuurlijk kwetsbaar kunnen zijn en dat de gemeenten hun bestuurs-en samenwerkingskracht moeten willen versterken. Vooral omdat er steeds nieuwe ontwikkelingen en complexe uitdagingen op de gemeenten afkomen. Deze ontwikkelingen vragen om sterk bestuur en een effectief ambtelijk apparaat. Dat de provincie hierin stimulerende initiatieven en de regie neemt is prima. Ook hulde. Tot zover het goede nieuws.

Het slechte nieuws is dat GS, in diezelfde Statenbrief, de financiële hulp expliciet koppelt aan de inzet van de verkenner. Dat riekt naar chantage. Wat mijn fractie betreft een volstrekt onnodige en onwenselijke aanpak, omdat op zichzelf beide initiatieven, wat ons betreft, positief gewaardeerd kunnen worden. En mijn fractie staat open voor nieuwe ontwikkelingen op dit terrein. Deze strikt hiërarchische bestuursstijl van GS in de rol van toezichthouder is des te merkwaardiger, daar de provincie in haar eigen notitie 'Sterk Bestuur voor de opgaven van morgen' op bladzijde 4 schrijft: "*Oplossingen 'van bovenaf' opleggen werkt vaak ook niet en sluit niet goed aan bij onze bestuursstijl. We stimuleren sterk bestuur door het ondersteunen van initiatieven van onderop*". Even verderop staat genoteerd: "*We willen een betrouwbare partner zijn en daarvoor is het belangrijk dat we waarnemingen op ons eigen functioneren toelaten.*"

Conclusie: Mijn fractie heeft kennisgenomen van de concept-opdrachtformulering van GS en kan zich vinden in de zienswijze van het college. We hebben 1 aanvullende opmerking: wellicht dat GS ook kritisch naar eigen functioneren kan kijken en zich in de loop van komend proces onthoudt van onnodige drukmiddelen. En zich naast hiërarchische toezichthouder ook zal opstellen als partner.

Mevrouw Grotenhuis: Deze concept-opdracht is ambtelijk door de provincie in nauwe samenspraak met de vijf gemeentesecretarissen van Elburg, Nunspeet, Oldebroek, Hattem en Heerde geconcipieerd. Echter, Epe heeft aangegeven niet aan deze verkenning mee te willen doen! Wat de CDA-fractie betreft echt kort door de bocht om te zeggen: "Wij doen niet mee en daarmee is de kous af." Wij sluiten ons aan bij de opmerking van de heer Van der Linde hierover.

Deze nieuwe opdracht stelt onze fractie teleur, temeer omdat na eerdere uitspraken over de belangrijke strategische ligging van Heerde op de noord-zuidas, dus tussen Zwolle en Apeldoorn is gesproken. Belangrijk is dat het ook gaat over de positie en visie van de gemeente Heerde. Wij begrijpen dat dit een strategische verkenning is. Maar was het niet zo dat de bestuurlijke verkenner aan de orde was bij extra provinciale tegemoetkoming in de kosten voor het nieuwe op- en afrittenstelsel bij bedrijventerrein H2O?

De raad is immers in een eerder stadium geïnformeerd dat de bestuurlijke verkenner de directe aanleiding was voor een uitruil voor de extra bijdrage aan het bedrijventerrein. Echter, nu wordt er een andere agenda aan deze "bestuurlijke samenwerking" toegevoegd. En er worden andere spelers betrokken bij deze bestuurlijke verkenning.

Hiermee constateert de CDA-fractie dat er een wissel wordt getrokken op het spoor dat wij als Raad unaniem hebben besloten en als opdracht aan het college hebben meegegeven, nl. om de samenwerking te onderzoeken op de noord-zuid as, dus met Hattem en Epe. Met deze verkenning met Elburg, Nunspeet, Oldebroek en Hattem gaan wij een andere richting uit en raken wij onze balanspositie voor de noord-zuidas kwijt. Wat zijn hiervan de gevolgen, als je denkt aan het Sociaal Domein en daarmee de Stedendriehoek?

Het CDA is van mening dat hierover echter wel een opmerking in de brief aan de provincie mag worden gemaakt. Jarenlang zijn er inspanningen verricht met ons vizier op de noord-zuidlijn met als beweegbare as de gemeente Heerde en nu gaan we van koers veranderen. Graag horen wij van het college hoe zij tegen deze nieuwe opdracht aan kijken.

De heer Volkers: De brief van de provincie is redelijk abstract en onze zienswijze heeft ook een hoog abstractiegehalte. Zoekend naar verduidelijking, las ik in de onderliggende stukken iets bijzonders. In de inleiding van de toegevoegde ARI staat: "*Omdat de H2O-gemeenten in verschillende samenwerkingsverbanden werken, zijn ook de direct gelieerde gemeenten gevraagd om mee te denken met de verkenner: Epe, Elburg en Nunspeet.*" Ik lees daar haast een soort kopgroep en een achterblijversgroep in. De kopgroep is H2O en omdat er toevallig wat samenwerkingen zijn, zijn Epe, Elburg en Nunspeet erbij gehaald. Dan focust het verhaal zich op H2O. Het CDA gaf ook al aan dat we een unaniem raadsbesluit hebben genomen. Ik meen mij te herinneren dat burgemeester De Graaf heeft gezegd dat het feit dat daar Oldebroek stond een verschrijving van de provincie Gelderland was. Zo moesten we dat niet zien. Nu, een paar maanden later, komt Oldebroek toch weer om de hoek zetten. Ik lees dat Epe, Elburg en Nunspeet daar toevallig omheen liggen en een beetje meepraten, maar zij doen niet echt mee. Ik zou graag een stukje verduidelijking krijgen, want in uw ARI suggereert u dat het alleen om H2O gaat. De fractie van de VVD sluit zich aan bij het CDA. We hebben hier unaniem, raadsbreed over gesproken. Dan is het vreemd dat wij terugkeren naar die abstracte beantwoording in de zienswijze. Er wordt wel even gezegd dat wij voor noord-zuid kiezen, maar we hebben als raad niet voor niets een duidelijke uitspraak gedaan. Het college doet recht aan de raad als zij dat raadsbesluit helder in haar zienswijze verwoordt en zegt dat wij daarvoor hebben gekozen. Je kunt er veel ambtelijke tijd aan besteden om met Elburg, Nunspeet en Oldebroek te praten, maar dat is voor deze raad een gepasseerd station. De fractie van de VVD vindt dat de zienswijzenbrief van de gemeente Heerde helderder en concreter moet zijn.

De heer Van Ommen: GBP is teleurgesteld in onze buurgemeente die besloot niet mee te doen. Het doet me denken aan wat ik in mijn werk als leerkracht wel eens meemaak, nl. dat er een speelafspraak voor de woensdagmiddag wordt gemaakt en dat het betreffende kind die middag ineens niet kan en er allerlei andere dingen om de hoek komen. Het achterblijvende kind voelt zich dan behoorlijk gepiepeld. Als dit het begin is van toekomstige samenwerking, dan is dat een moeizame start. Het vertrouwen is in zulke gevallen beschadigd en er wordt niet snel weer gevraagd om op woensdagmiddag te spelen. Ik vind het een moeilijke start als we in de toekomst met de noord-zuidlijn samen willen gaan werken. GBP kan zich goed in de raadsbesluiten vinden die ons worden voorgesteld. 'Kennis nemen van' lukt wel, want heb je de brief gelezen, dan heb je er kennis van genomen. Wij zijn erg blij met punt 2; er wordt meer duidelijkheid gevraagd en dat kan positief werken. Bovendien geeft het aan dat wij, in veel gevallen niet de grootste gemeente, niet zomaar ergens mee akkoord gaan, maar opdrachten van bovenaf kritisch bekijken. Daar willen wij onze waardering voor uitspreken.

Beantwoording door het college

Burgemeester Koops: Ik beproef bij alle fracties de teleurstelling dat onze buurgemeente niet meedoet en een akkoord voor de door het college opgestelde zienswijze. De fractie van de VVD wil

het wat concreter. In februari is van GS een opdracht gekomen. Het college zag toen geen aanleiding een zienswijze in te dienen. Het is jammer dat Epe niet meedoet, maar zoals de opdracht was geformuleerd, konden wij ons er in vinden, ook gelet op de besprekingen, zoals op 5 juni 2018. Vervolgens is deze opdracht naar GS gegaan. Toen kwam er een andere opdracht, die we niet over onze kant konden laten gaan. In het stuk dat door GS is geaccordeerd wordt erg de nadruk gelegd dat het bestuurlijk niet erg goed gaat tussen Hattem en Heerde en dat we daarom een verkenning gaan doen. Dat schiet ons in het verkeerde keelgat. Ik ben blij dat dat unaniem door de raadsfracties wordt gedeeld en het college zal de zienswijze in die zin handhaven. Alle fracties zijn zeer teleurgesteld over de situatie met Epe. Daar hebben wij in onze zienswijze niets over opgenomen, maar wij hebben dit meer voor kennisgeving aangenomen. Als dat gewenst is, kunnen we nog een opmerking over het onderwerp Epe maken. We zouden kunnen zeggen dat het een teleurstelling is dat Epe afhaakt en dat wij ons afvragen wat GS dan nog beogen met deze verkenning. Ik hoor graag of de fracties zich hier in kunnen vinden.

Tweede termijn

De heer Van der Linde: De fractie van CU-SGP was ook teleurgesteld. In het verleden hebben we hier met Epe al vaker over gesproken. De liefde kan niet van één kant komen en in die zin heeft de fractie van CU-SGP dit losgelaten. De suggestie van het college om de zienswijze uit te breiden met een opmerking dat wij teleurgesteld zijn in Epe is ons uit het hart gegrepen. Mevrouw Landman: De fractie van D66/GL wil de zienswijze ook graag uitgebreid zien en sluit zich aan bij de opmerkingen van de VVD en het CDA dat wij verder willen gaan op de noord-zuidas. Daar hebben wij als raad unaniem voor gekozen. Wij mogen best zelf die duiding naar de provincie geven, want hier staan wij als gemeente Heerde voor. Onze fractie, maar zo te horen ook de andere fracties, heeft niks met Oldebroek, Elburg en Nunspeet. Die willen helemaal niet met ons. De heer Mast sluit zich aan bij de woorden van mevrouw Landman. Mevrouw Grotenhuis: Epe is maar een klein deel van de visie die wij als raad ooit hebben neergelegd. Daar hebben we 2, 3 jaar over gedaan in allerlei werkgroepen, waarbij we ook achterbanraadpleging hebben gedaan bij inwoners, etc. Er is duidelijk gekozen voor de noord-zuidlijn. Als we nu toch een zijspoor nemen, is het te kort door de bocht om te zeggen dat het jammer is dat Epe niet meedoet. Als raad hebben we een ander besluit genomen. Dat mag er best duidelijk in komen te staan. Dat is ook besproken toen de Commissaris van de Koning hier is geweest, dus dat moet hem niet nieuw in de oren klinken. Wij zijn een kleine, maar daadkrachtige gemeente. Door dit neer te zetten, laten we zien dat we daadkrachtig zijn en laten we onze stem horen in het geheel. De heer Van Ommen: GBP kan zich vinden in de aanvulling van de burgemeester op de zienswijze. Als een buurgemeente, waar we al jarenlang samenwerking in zien, zo makkelijk nee zegt tegen een verkenning van bestuurlijke samenwerking, wat zijn er dan nog voor mogelijkheden voor de toekomst? Dat moet er duidelijk in komen te staan. De heer Volkers: De fractie van de VVD sluit zich erbij aan dat we niet alleen een toelichting geven op het aspect Epe, maar ook op ons raadsbesluit. We moeten krachtiger opkomen voor de belangen die wij als raad hebben uitgesproken. Zo nodig zou een Gedeputeerde daar één op één over kunnen worden aangesproken.

Beantwoording door het college

Burgemeester Koops: Dit is goede input van de raad om te gebruiken. Ik neem het mee in die zin dat we verwijzen naar het proces dat daaraan vooraf ging en naar het besluit dat 14 december 2015 is genomen, dat we teleurgesteld zijn en dat we ons afvragen hoe GS hiermee omgaat. Dan kunnen we een mooie zienswijze neerleggen.

De voorzitter stelt voor dit als B-onderwerp naar de raad te geleiden om te zien wat voor tekst er uit komt en om er nog over te kunnen spreken. De commissieleden kunnen hiermee instemmen.

Conclusie: de commissie stemt in met behandeling in de raad als B-onderwerp.

Adviezen/bespreken Samenleving

13. Brief Alzheimer Nederland afd. Oost- Veluwe

Dit onderwerp wordt, afhankelijk van de informatie van het college, doorgeschoven naar een volgende vergadering.

Slot Samenleving

14. Rondvraag Samenleving

Mevrouw Van Dijk: Wij hebben het verslag van de leerplichtambtenaar gelezen. De leerplicht betreft kinderen vanaf 5 jaar. Zijn de doelstellingen voor de vroegtijdse en voorschoolse educatie, die geformuleerd zijn in het onderwijsachterstandenbeleid, gerealiseerd? Voor ons is het belangrijk dat die doelstellingen worden gehaald, omdat je door invulling te geven aan dat beleid de kansen van kinderen in Heerde vergroot en schooluitval op latere leeftijd voorkomt. Wethouder Berkhoff: In 2018 hebben 51 kinderen op basis van een indicatie voorschoolse educatie gevolgd bij onze uitvoerende partij KOM Kinderopvang. Dat ging om gemiddeld 26 VVE plekken per maand. Zij namen deel aan een door het Nederlands Jeugdinstituut erkend VVE programma met als doel taalachterstand terug te dringen. De doelstellingen die wij ons op voorhand voor 2018 hadden voorgenomen zijn daarmee gehaald. Een kanttekening daarbij is dat de doelgroepdefinitie per 2019 nog gaat veranderen. Vanaf 2019 tot 2022 is landelijk een nieuwe periode voor onderwijsachterstandenbeleid gestart. Een aantal belangrijke veranderingen: wijziging in doelgroepdefinitie voor voor- en vroegschoolse educatie en de daarbij behorende middelen en uitbreiding van het gemiddeld aantal uren VVE per kind van 10 naar 16 uur per week voor kinderen die na 1-1-2020 2,5 jaar worden. In mei gaat het college meerdere uitvoeringsprogramma's voor het sociaal domein vaststellen, waaaronder ook het uitvoeringsprogramma Onderwijskansen 2019-2021. De gemeente Heerde wil hierin een basis leggen om het beste uit elk kind te halen en meer mogelijkheden te bieden om talenten te ontwikkelen. Voor kwetsbare kinderen wil de gemeente Heerde dan ook de onderwijskansen vergroten en daarmee de ongelijkheid verminderen. De raad wordt hier door een ARI over geïnformeerd. Hierin kunt u meer lezen over andere VVE en de doelgroepdefinitie. We overwegen bij een volgende monitor sociaal domein of en in hoeverre gegevens over leerrecht en VVE van toegevoegde waarde zijn. Mevrouw Van Dijk: We krijgen een aparte ARI over leerplicht en een apart verhaal over VVE. Als er toch een monitor wordt gemaakt voor het sociaal domein, zou de fractie van D66/GL graag zien dat het onderwijsgebeuren daar als onderdeel in wordt meegenomen. Wethouder Berkhoff: We zullen bezien of dat een waardevolle plek in de monitor kan krijgen. De monitor is nog steeds in ontwikkeling.
Mevrouw Landman: Afgelopen tijd stonden de PGB-fraudes in de gemeente Enschede erg in de belangstelling. Hebben wij dit soort dingen onder controle en is dit in onze gemeente goed geregeld? Wethouder Berkhoff: Wij hebben een zeer beperkt aantal PGB's. Afgelopen jaren is ook een afname in het aantal PGB's binnen onze gemeente te zien. Wij hebben geen indicatie dat er binnen die PGB's wordt gefraudeerd. Mocht dat zo zijn, dan grijpen we in. Wat zich in Enschede heeft geopenbaard, is hier volstrekt niet aan de orde. Mevrouw Landman: Op het dorp zijn rond een boom bankjes geplaatst. Op zich is dat mooi, maar het bankje richting de Postkamer is al kapot. Rekening houdend met de rijrichting staat dat bankje daar heel gevaarlijk. Daar wil ik graag aandacht voor vragen. Wethouder Berkhoff: We zullen kijken of het bankje anders moet worden gepositioneerd.

De voorzitter sluit de vergadering van de commissie Samenleving om 20.54 uur en last een pauze in van 5 minuten voor wisseling van commissievertegenwoordiging. Om 21.00 uur wordt de vergadering voortgezet met de commissie Ruimte.

Adviezen/bespreken Ruimte

15. Startnotitie Woonagenda gemeente Heerde

Introductie onderwerp: De gemeente wil komen tot een meer richtinggevende, minder vrijblijvende en praktisch uitvoerbare woonagenda door middel van een effectief proces met college, gemeenteraad en maatschappelijke partners. Deze startnotitie is de eerste stap in dit proces.

Het college stelt voor:

In gesprek te gaan over de voorkeursrichtingen die door haar aangegeven worden, zoals die per dilemma aangegeven staan in de memo behorende bij de startnotitie Woonagenda gemeente Heerde en de uitkomst van dit gesprek te gebruiken bij de opmaak voor de nog op te stellen woonagenda.

Het voorstel ligt nu eerst ter bespreking in de commissie voor.

Spreekrecht
Voor dit onderwerp hebben zich twee insprekers aangemeld: de heer Achterberg en de heer Jalink.

De heer Achterberg spreekt in. Aan de hand van de inspraaknotitie, die als bijlage aan dit verslag is toegevoegd, is de commissie meegenomen met het betoog van de heer Achterberg.

Vragen aan de heer Achterberg
De heer Mateman: De heer Achterberg vertelde de toezegging te hebben dat er niet meer dan 3 woonlagen op de Werf worden gebouwd. Van wie komt die toezegging? De heer Achterberg: De makelaar zei dat het de verwachting was dat het 3 woonlagen zouden worden. Ik ging ervan uit dat hij goed is ingevoerd en zich baseerde op informatie die hij had. Ik heb daar geen halszaak van gemaakt, omdat het voor mij acceptabel was. Meerdere mensen in de buurt hebben bij hun woningwisseling die toezegging gehad. Ik heb daar nog geen enkele uitspraak of formeel stuk over gevonden. Als ik naar het beeld van de gemeentewerf kijk en naar de mogelijkheden daar en naar het karakter van het dorp, dan zou ik niet willen dat er hoger dan 3 werd gebouwd. Dat past niet bij het dorp.

De heer Jalink spreekt in. Het betoog is aan dit verslag toegevoegd.

Vragen aan de heer Jalink
De heer Mateman: Bij vitale vakantieparken zie je dat er verrommeling ontstaat en dat de huisjes verloederen. Hoe zou u dat tegen willen gaan? De heer Jalink: Als ondernemer bepaal je wat er kan staan. Sommige tiny houses worden van sloopmateriaal gebouwd, maar in ons geval zullen er nieuwe objecten worden geplaatst van een degelijke kwaliteit. De eerste jaren zal er geen verrommeling zijn. De huisjes worden er neergezet en misschien is er nog een mogelijkheid voor een klein schuurtje van maximaal 6 m2, zoals tegenwoordig ook bij caravans kan. Meer wordt er niet bij neergezet, behalve een parkeerplaats voor de auto.
Mevrouw Kwekkeboom: Opvallend is dat de overheid een sleutelrol speelt dat tiny houses als oplossing nog niet zo van de grond komt. Regelgeving is, zoals vaker bij innovaties, nog niet toegesneden op deze nieuwe vorm van wonen. Financiering d.m.v. een hypotheek is een probleem, bouwbesluiten stellen eisen en gemeentelijke leges zijn niet bedacht op letterlijk roulerende woningen. Heeft u daar een idee bij? De heer Jalink: De overheid verplicht gemeenten hier naar te kijken. Een vergunning op een recreatieterrein is eigenlijk teveel dichtgetimmerd. De gemeente en de overheid bepalen wat er mag. Als recreatieondernemer moet je de vrijheid hebben om op jouw terrein dingen te kunnen invullen, want je moet je geld ermee verdienen. Het seizoen loopt van 1 april t/m 31 oktober. Een stukje is wel het hele jaar toegankelijk. Hiervoor moet het terrein het hele jaar open zijn. Mevrouw Kwekkeboom: Vraagt u dit ook voor de andere recreatieparken in Heerde?
De heer Jalink: Voor de toeristenbelasting zijn we samen opgetrokken, maar dit is een vraag die ik voor ons bedrijf stel. Als anderen mee kunnen participeren, kan dat uiteraard.
De heer Horst: In eerste instantie wil de heer Jalink dit voor tijdelijke aard. Is dat voor enkele maanden, of langer? De heer Jalink: Dat kan heel kort zijn. Wij verhuren bijvoorbeeld een stacaravan aan een mevrouw die haar huis heeft verkocht en die nu de middelen heeft om aan de Bonenburgerlaan een woning te kopen. Tot die tijd woont ze een jaar op de camping. Daar heeft ze een postadres, waar de gemeente voor heeft gezorgd, dus dat is goed geregeld. Jongere mensen kunnen er een paar jaar zitten, zodat ze kunnen sparen omdat de kosten lager liggen. Ze kunnen dan om zich heen kijken en hebben misschien wat middelen om in onze omgeving een woning aan te schaffen.

De heer Van der Linde: De heer Jalink heeft het over tijdelijke bewoning. Bedoelt u dan ook minder materialen? Dat stemt mij niet gerust. Er zijn al heel wat projecten in Nederland gerealiseerd waar tiny houses van hoogwaardige kwaliteit staan en waar niet tijdelijk wordt gewoond. Dat zijn volwaardige woningen, alleen een stukje kleiner, passend in het beleid dat we van de grond willen tillen. Minder materialen, maar wel van goede kwaliteit. De fractie van CU-SGP pleit ervoor deze woningen wel van goede kwaliteit te bouwen. De heer Jalink: Het liefst zou ik tiny houses van hoogwaardige materialen plaatsen en die verhuren. We zullen zeker kijken naar goede materialen en dat er nieuwe objecten worden geplaatst. Daar zit een stukje prijsverschil in, maar we zullen zeker voor kwaliteit gaan. U mag ook een keer bij ons komen kijken.
De heer Volkers: We hebben een taakstelling van ca. 400 woningen voor de komende 10 jaar. Wat kunnen tiny houses voor bijdrage leveren om die taakstelling van 41 woningen in te vullen? De heer Jalink: Dat ligt aan de doorstroming. Als je een project wilt opzetten, heb je wel een aantal eenheden nodig. Het helpt niet om er 1 of 2 neer te zetten. Je moet ze als eenheid bij elkaar houden, want in onze optie kun je deze mensen niet tussen de recreanten zetten. Het is een eigen wijkje, waar mensen verschillende werktijden hebben. Het aantal eenheden zal tussen de 20-25 liggen. Dan heeft de markt van Heerde er ook wat aan.

Voorzitter: Mevrouw Kwekkeboom vroeg hoe we dit gaan bespreken. Het voorstel is dat we ons vooral richten ons op de 7 dilemma's. Het college spreekt bij ieder dilemma uit in welke richting zij denkt en het is interessant te horen of partijen met die richting mee kunnen gaan. Als partijen andere ideeën hebben, zou dat gemotiveerd moeten worden.

Veegrondje

Mevrouw Kwekkeboom: Hoe wordt dit verder in procedure gebracht? Wethouder Berkhoff: De startnotitie is een tussenmoment tussen een definitieve woonagenda en waar we met onze bijeenkomsten zijn begonnen. Uit de dialogen met partijen zijn de dilemma's naar voren gekomen zoals die in de memo zijn verwoord. Nu willen we de slag maken vanuit de startnotitie naar een definitieve woonagenda. Op de punten van de dilemma's willen we de mening van de commissie ophalen om daar in de woonagenda een definitieve invulling aan te geven. De Woonagenda is na de zomervakantie klaar. Dan zijn we ook op weg met de Omgevingsvisie. Die 2 bepalen wat en waar we gaan bouwen. In deze woonagenda gaat het over de opgave, de kwantiteit, maar ook over de typering, de prijsklasse en de kwalitatieve behoefte. De heer Achterberg zoomde in zijn inspraak in op de zekerheid over locaties. Dat is de vervolgfase. Het gaat nu over de kwantitatieve en kwalitatieve opgave die we voor ogen zien.

Eerste termijn

De heer Horst: Woningen zijn om in te wonen en niet een middel om snel rijk van te worden. Particuliere investeerders kopen steeds meer woningen om te verhuren en niet om in te wonen. Zij kopen vooral kleine en goedkope woningen, net zoals koopstarters. Het risico is dat het groeiend marktaandeel van de particuliere verhuurders de potentiële koopstarters uit de markt verdringt. In Amsterdam is huisjesmelken een lucratieve vorm van ondernemen geworden. Prins Bernard van Oranje bezit naar verluidt 590 huizen in onze hoofdstad. Huizen die voor torenhoge huren verhuurd worden aan o.a. expats die werkzaam zijn op de Zuidas en zich deze huurprijzen kunnen veroorloven. Dit gaat ten koste van de leraar, politieagent, verpleegkundige en bouwvakker, die deze bedragen allang niet meer kunnen opbrengen. Zij worden ver uit het centrum, of zelfs buiten de stad verdrongen om daar tegen voor hen (nog wel) betaalbare prijzen woonruimte te zoeken. Deze trend heeft grote consequenties voor de leefbaarheid van de stad op alle niveaus.
Nou lijkt Amsterdam ver weg van Heerde. Maar deze trend, zo hoorden wij ook afgelopen maandag in de themaraad, schijnt zich als een olievlek over Nederland te verspreiden. Maar ook zonder huisjesmelkers stijgen de woningprijzen in Heerde al torenhoog de pan uit.
Bij deze ontwikkelingen hoort een overheid, een gemeente die garant staat voor en zekerheid biedt aan betaalbaar wonen voor iedereen in Heerde. Een gemeente die kopers en huurders bescherming biedt tegen de kwalijke invloeden van een woningmarkt die op hol geslagen lijkt. Dit vergt een gemeente die de regierol op zich wil nemen.

In de woonvisie 2015-2025 van het vorig college wordt vooral uitgegaan van het eigen initiatief en zelfredzaamheid van de individuele woonconsument. De gemeente heeft eigenlijk geen rol, past geen sturing toe, leunt achterover en laat de markt haar werk doen.
Het huidige college geeft aan, de o.i. noodzakelijke, regierol wel op te willen pakken. Dit is volledig in lijn met het coalitieakkoord 2018 'Samen duurzaam verbinden', waarin betaalbaar wonen centraal gesteld wordt. Het is ook in lijn met de door de gemeenteraad in 2018 unaniem aangenomen woningbouw motie, waarin prestatieafspraken gekaderd worden. Mijn fractie juicht deze beleidswijziging toe!
Maar de regierol vergt instrumenten. Deze instrumenten zijn er. Op bladzijde 16 in de notitie van Companen worden enkele instrumenten genoemd om betaalbare woningen ook voor volgende kopers beschikbaar te houden. Instrumenten zoals borging van de ontwikkeling van de goedkope koop in het bestemmingsplan en doelgroepenverordening met aansluitend een kettingbeding.
Deze instrumenten zijn naar de mening van mijn fractie cruciaal. We hebben hier een aantal vragen over:

- Het college maakt kenbaar dat verschillende ondersteunende instrumenten "worden overwogen". Is het college, met de fractie van de PvdA van mening dat deze instrumenten moeten worden ingevoerd?
- Hoe lang kan de instandhoudingstermijn van een kettingbeding maximaal zijn?
- Wat verstaat de gemeente Heerde onder goedkope, middendure en dure huurwoningen? Klopt het dat de grenzen liggen bij minder dan €175.000,= voor goedkoop, van €200.00= – €300.000,= voor midden en daarboven voor duur? Dit zou overigens een gat van €25.000,= betekenen. Pas als deze categorieën definitief worden vastgesteld, en voorzien van een instandhoudingstermijn, kan dit als voorwaarde opgenomen worden in overeenkomsten met ontwikkelaars. Wij zouden graag zien dat deze bedragen, voorzien van een verplichte instandhoudingstermijn, vastgelegd worden in de Woonagenda.
- Kan er ook een zelfbewoningsplicht opgenomen worden om speculatie tegen te gaan?
- Is het ook mogelijk de huurprijzen via deze instrumenten te reguleren?

Eenzijdige villawijken of troosteloze arbeiderswijken zijn niet meer van deze tijd. Een gemengde wijk of buurt, bestaande zowel uit een mix van woningtypen als uit diversiteit van bevolkingsgroepen, draagt bij aan de leefbaarheid en de sociale cohesie. Woningdifferentiatie behoort dan ook hoog in het vaandel te staan. Vraag aan het college: is het college met mijn fractie van mening dat dit element opgenomen dient te worden in de Woonagenda?
In het collegeprogramma staat de optie van het aanbieden van leningen aan starters vermeld. Deze optie is een instrument om starters aan onze gemeente te binden en ongewenst vertrek van onze jeugd te voorkomen. Er wordt echter weinig gebruik van gemaakt, wellicht omdat deze mogelijkheid onvoldoende bekend is. Is wat extra communicatie mogelijk om de bekendheid te vergroten?
Wij zijn het eens met de standpunten van het college in de dilemma's 1, 2, 4 en 5. Ten aanzien van dilemma 6 hebben we al enkele opmerkingen gemaakt. Ten aanzien van dilemma 3 en 7 hebben we opmerkingen en vragen.
Dilemma 3:
Het is niet de vraag wat bouwkundig esthetisch het meest verantwoord is: maximaal 3 woonlagen of meer lagen. Niet de vraag wat het best past bij het plattelandskarakter van onze gemeente. Die vraag is een retorische vraag; het antwoord daarop spreekt voor zichzelf. Het is in de kern de keus tussen consequent vasthouden aan het landelijke karakter van onze gemeente en mensen die een woning zoeken. Mijn fractie is van mening dat mensen boven 'esthetisch optimale' woningbouw geplaatst moeten worden, ook als dat ten koste gaat van het dorpse karakter. Overigens ook als dat ten koste gaat van de natuur aan de randen van de dorpen. Dan hebben we het over uitbreiding.
Mijn fractie is voorstander van bouwen tot en met 4 woonlagen. Een compromis; geen 3, geen 5. Tegen de puristen zeggen we: laten we realistisch kijken. In het centrum staan woonappartementen op de plek van het oude postkantoor. Deze zijn 3 en een halve, bijna 4 lagen. Overigens zijn er in Heerde meer panden die 3 lagen en 1 woning in de kap hebben en dus feitelijk al op 4 lagen zitten. Dit past naar de mening van mijn fractie goed bij een modern centrum-dorps karakter. Daarnaast is niet alleen de hoogte bepalend, maar is ook de bouwwijze bepalend voor het instandhouden van het landelijk karakter van onze gemeente.

Tegen de mensen die desnoods bereid zijn een wolkenkrabber in onze gemeente te bouwen om woningnood op te lossen (en die zijn aanwezig in mijn fractie!), zeggen we: pas op dat we het cultuurhistorisch, landelijk karakter en daarmee de identiteit van onze gemeente zo veel mogelijk in stand houden, of, toepasselijker gezegd: hoog houden.
Tot dusverre hanteert de gemeente in haar beleid het uitgangspunt dat inbreiding voor uitbreiding gaat en blijkbaar wil voorkomen dat aan de rand van de dorpen er een uitbreidingsopgave komt te liggen. Maar is dat in het licht van de woningbouwopgaven waarvoor we staan een realistisch uitgangspunt? Waarschijnlijk is de woonopgave van 40 woningen per jaar over 10 jaren niet te realiseren binnen de inbreidingsmogelijkheden. Vraag aan het college: graag hierop uw visie.
In de Structuurvisie gemeente Heerde 2025 staat vermeld dat het woongebied Bovenkamp afgerond wordt met Bovenkamp III, voordat nieuwe woonlocaties ontwikkeld worden. Daarnaast is er de locatie Horsthoekerenk. In het collegeprogramma staat dat de inbreidings- en uitbreidingslocaties in alle kernen zullen worden geïnventariseerd en zoeklocaties voortvarend worden opgepakt. H eeft het college potentiele uitbreidingslocaties in beeld? Zo ja, waar?
Dilemma 7:
Wellicht moet er, naar de mening van mijn fractie, ook gekeken worden naar alternatieve en goedkope woonvormen. Misschien is de bouw van tiny houses een mogelijkheid. Hiermee wordt bedoeld de bouw van goedkope, snel plaatsbare, duurzame, kleine maar volwaardige woningen die zijn aangesloten op de nutsvoorzieningen. Deze woningen zijn in 4 weken te plaatsen en zijn geschikt voor alleenstaanden en in iets grotere vorm geschikt voor stellen. Geschikt voor eenpitters onder de statushouders en geschikt voor alleenstaande starters en ouderen, spoedgevallen en tijdelijke bewoning. Hiermee sluit het ook aan bij het door het college gestelde onder dilemma 7. Waarom niet, zo vragen wij het college, zoals in Putten, hiermee experimenteren?

Tot besluit: woningen zijn om in te wonen en niet een middel om snel rijk van te worden. Niet de diepe zakken van de speculanten van onze wereld behoren dominant te zijn en centraal te staan maar zeker zijn van betaalbare woningen, ook in Heerde.

Mevrouw Kwekkeboom: Wij hebben dit anders voorbereid en ons met name gericht op de dilemma's. In grote lijnen kan de fractie van D66/GL instemmen met deze notitie, ervan uitgaande dat iedereen zich ervan bewust is dat het positieve effect ervan valt of staat met de uitvoering. Daar wordt in deze notitie nog niet veel over gezegd. Er zijn nog aardig wat onduidelijkheden of ontbrekende kaders, zeker wat betreft bouwen in meer woonlagen en het bouwen als uitbreiding in relatie tot groen en natuur. Dat zal in de Omgevingsvisie wel aan de orde komen, maar het hoe is wel heel erg belangrijk. Ik begrijp dat het lastig is daar nu wat van te zeggen, maar dit is een essentieel onderdeel. Het is ook zeker van groot belang dat nieuwe projecten tijdig en reëel in beeld worden gebracht, zeker om draagkracht te verwerven bij omwonenden. We hebben bij deze eerste inspreker al kunnen merken dat hij al ongerust is over plannen die nog niet eens zijn uitgewerkt. Wij hebben ook twijfels of de voor Heerde gehanteerde cijfers kloppen. Het is de vraag of woningen van rond de €200.000,= nu in korte tijd al 50% meer kosten. Wij hebben daar andere geluiden over opgevangen.

Ik wil ingaan op de dilemma's:
Dilemma 1: Ook bij gedifferentieerd bouwen kan aandacht aan levensloopbestendigheid worden besteed. Met flexibiliteit en nieuwe woonvormen, zoals tiny houses, kunnen best ideeën ontstaan waar je vantevoren niet over hebt nagedacht.
Dilemma 2: We missen het bouwen voor het middensegment koop of huur. Dat wordt nu onvoldoende expliciet genoemd, terwijl dit toch juist een belangrijk aspect is voor de doorstroom uit goedkopere woningen. Als we willen dat ouderen op termijn langer thuis kunnen blijven wonen m.b.v. mantelzorg, is het wel belangrijk dat hun kinderen Heerde niet hoeven te verlaten omdat ze geen geschikte woning kunnen vinden. Kinderen zijn immers de eersten die bereid zijn mantelzorg te verlenen aan hun ouders. Daarom is het belangrijk dat we ook die doelgroep kunnen bedienen.
Dilemma 3: Afhankelijk van de locatie en uitvoering is bouwen tot en niet tot en met 5 bouwlagen wat ons betreft wel mogelijk, maar afhankelijk van de locatie. Als voorbeeld het complex aan de kop van de Brinklaan. Dat is in feite al 4 bouwlagen, inclusief de kap.

Dilemma 4: Zoals bij het vorige dilemma al naar voren kwam; onderscheid in locaties met daarbij behorende richtlijnen is voor ons wel belangrijk. Daarmee kan het karakter van een plek behouden blijven.
Dilemma 5: Zoals onze fractie al jaren roept: neem de regie bij de uitnodigingsplanologie en nodig geschikte partijen uit om mee te denken over een intiatief. Wij zijn blij dat het plan is dat meer te gaan doen.
Dilemma 6: Hoe ruim wordt die zorgzone gedefinieerd? Onze fractie vindt het belangrijk dat integratie en differentiatie in woonvormen ook binnen de wijk nog mogelijk blijven, zeker voor de ouderen die graag in hun eigen woonomgeving willen blijven.
Dilemma 7: Duurzaam bouwen leidt naar onze mening niet per definitie tot duurder. Het is ook afhankelijk van welke kosten er worden toegerekend en welke financieringsmethoden worden toegepast. Als je meer oog hebt voor niet-traditionele woonvormen en flexibiliteit in het toelaten ervan, kan het ook leiden tot minder kosten in het sociaal domein. Bijvoorbeeld jongeren die in de achtertuin van ouderen in een unit kunnen wonen, waardoor zij juist hand- en spandiensten kunnen verrichten geeft voor beide partijen een win-winsituatie.

De heer Van der Linde: Ook de fractie van CU-SGP is van mening dat wonen meer is dan alleen maar een dak boven je hoofd hebben. Dat past ook binnen het huidige coalitieakkoord. Immers, wij mensen functioneren in ons dagelijks leven vanuit het wonen. Zonder een fatsoenlijk dak boven ons hoofd wordt deelname aan het maatschappelijk sociaal leven haast onmogelijk. Daarom is het goed om te constateren dat met het oog op de woonagenda er een zogeheten marktconsultatie heeft plaatsgevonden.

Ook verheugend om te kunnen vaststellen dat Triada als onze belangrijkste sociale huurder een plek heeft gekregen in dit geheel. Het kijken in elkaars keuken vergroot alleen maar de slagingskansen van het project Woonagenda en voorkomt een valse start.

Omdat Companen een gerenommeerd adviesorgaan is op de woningmarkt, gaan wij het huiswerk van hen niet overdoen en in detail alles van commentaar voorzien. De duidelijke voorlichting van het college die wij 6 mei kregen heeft hier ook bij geholpen. Overigens ook dank aan de ambtenaren die daar een bijdrage aan hebben geleverd.

Een kritische kanttekening willen wij maken bij het dilemma of wij een landelijke gemeente willen blijven en wij ons op maximaal 3 bouwlagen richten, of dat wij op sommige locaties ook verder de hoogte in willen tot 5 bouwlagen zelfs. De realiteit is dat er nu al plekken zijn met 3 bouwlagen, of met 3 bouwlagen met een kap met een woonfunctie, dus eigenlijk al 4. Zowel in Heerde als ook op een aantal plaatsen in Wapenveld. Voorzitter, we willen als beleid de 3 bouwlagen handhaven en alleen bij hoge uitzondering daarvan afwijken. Mevrouw Kwekkeboom interrumpeert: Hebben we het nu over bouwlagen tot 5 of tot en met 5? Voorzitter: De heer Van der Linde had het nadrukkelijk over "tot 5", waarmee hij tot en met 4 bedoelt en zeker geen 5.

De heer Van der Linde herhaalt het laatste gedeelte van zijn betoog en vervolgt vervolgens zijn betoog: In eventuele gevallen komt dan eerst nog bouwlaag 4. Dit moet van geval tot geval worden beoordeeld. Wij willen vooral het landelijk karakter van de gemeente handhaven. De fractie van CU-SGP is voorstander van de zogenaamde tiny houses, ook als permanente bewoning. Ook het bouwen met duurzame materialen voor de lange termijn geniet wat onze fractie betreft verreweg de voorkeur, dus ook bij tiny houses. Een goede keuze zal wat onze fractie betreft ook zijn om in te zetten op Heerde en Wapenveld als het om zorgvoorzieningen, kernen en woonzorgzones gaat. Natuurlijk zitten hier consequenties aan vast, maar er zitten ook kansen. Hierop zullen we tijdig moeten inspelen. Ik doel op het soort woningen, het voorzieningenniveau en dat soort zaken. In onze visie zetten we in op de uitnodigingsplanologie met een actieve houding van de gemeente. Voorts roepen we het college op om de raad voortdurend op de hoogte te houden van de voortgang van het proces van deze woningagenda. Dat laat onverlet dat wij ook als fractie en als raad verantwoordelijk zijn om hier de vinger bij de pols te houden. Al was het maar om te voorkomen dat onze jongeren wegtrekken.

Voorzitter, om een beetje in stijl te blijven bij dit agendapunt; wij vinden het grosso modo een goed doortimmerd stuk en wij onderschrijven de hoofdrichting die door het college wordt aangedragen van harte.

De heer Mateman: Het CDA wil het college bedanken voor het toesturen van de discussienotitie en de mogelijkheid deze vanavond te bespreken.
Ten aanzien van de woonvisie en de voorgestelde dilemma's waarin we met elkaar richting moeten bepalen, hebben wij nagedacht. Op een aantal punten hebben wij een afwijkende mening ten opzicht van het college. Maar dat moet kunnen in een duaal stelsel. Eerst een aantal algemene opmerkingen van onze kant:
1. Vergrijzing is een gegeven, maar zeker voor dorpen, ook een risico. Het zet de leefbaarheid van onze samenleving onder druk en onze fractie ziet zeker mogelijkheden om deze vergrijzing te verminderen door in te zetten op het aantrekken van jonge gezinnen. Wij zijn een aantrekkelijke gemeente en inzetten op bevolkingsgroei is goed voor iedereen. Goed voor de scholen, onze voorzieningen en onze eigen gemeentekas. En daarmee ook voor onze maatschappij.
2. Elke twee jaar worden afspraken gemaakt met de regio en de provincie over de toedeling van het aantal woningen dat kan worden gebouwd. We hebben nu de beschikking over 40 woningen per jaar, maar wanneer we alleen de verdunning van het aantal huishoudens en de impact van de vergrijzing bij elkaar optellen, komen wij uit op circa 30 woningen per jaar. Dan blijft er weinig ruimte over voor verdere groei van onze bevolking. Wij vragen van het college een actief beleid richting de regio en provincie om zo nodig onze bouwprognoses bij te stellen. Het liefst naar boven. Ook hebben wij de vraag: In hoeverre kan de provincie of de regio ons restricties opleggen in het bouwvolume?
3. Ik heb eens teruggekeken naar het verleden en stuitte op de gebouwde woningen in het jaar 2017. Als je dat vergelijkt met de regio, doen we het ronduit slecht. Regio Noord-Veluwe 491, gemeente Elburg 88, gemeente Ermelo 87, gemeente Harderwijk 104, gemeente Hattem 14, gemeente Heerde 5, gemeente Nunspeet 148, gemeente Oldebroek 39, gemeente Putten 6. Ik begrijp dat we dit jaarkoersen zijn en dat het aantal nieuwe woningen sterk kan verschillen. Maar het geeft wel aan dat we als gemeente een inhaalslag hebben te maken. Met deze woonvisie maken we daar een start mee.
4. We zijn op dit moment beland in de laatste fase van De Bovenkamp III en de Kolk is ook grotendeels ingevuld. Waar komen onze nieuwe uitbreidingslocaties? Wij vinden het echt noodzakelijk dat ons college voortgang maakt met én inbreiding én uitbreiding en we zien graag in de woonagenda terug welke plannen het college hiervoor heeft. En dat kan naar ons idee alleen maar met een actieve grondpolitiek.

En nu een reactie op de dilemma's, zoals het college die voorstelt:
Dilemma 1 gaat vooral over levensloopbestendig bouwen, of bouwen voor jonge huishoudens. Wat ons betreft zetten we in op een gedifferentieerd aanbod, waarbij de focus ligt op jongeren die een gezin willen stichten. Wij zijn ook voorstander om wel regulerend op te treden, bijvoorbeeld door een speculatiebeding, of een kettingbeding. Wij hameren ook op uitbreidingsplannen, omdat je daar de mogelijkheid hebt om binnen een plangebied en binnen een exploitatie te verevenen, zodat de duurdere woningen financieel bijdragen aan de grondprijs voor de goedkope woningen. Dat is nodig om starters ook een goedkope woning te kunnen bieden. We moeten ons niet alleen richten op mensen uit Heerde, maar ook bijvoorbeeld uit Zwolle of de randen van de Randstad.
Dilemma 2: gaan we meer inzetten op voldoende aanbod voor starters of op voldoende aanbod voor jonge huishoudens/gezinnen? Wij willen vooral inzetten op jonge gezinnen, ook om ons dorp leefbaar te houden.
Dilemma 3: gaan we voor 3, 4 of 5 woonlagen? Vijf woonlagen is voor het CDA een brug te ver. Drie woonlagen is prima. Dat past bij ons landelijk karakter. In uitzonderlijke situaties willen we kiezen voor 4 woonlagen, maar alleen als dat geen inkijk oplevert bij de omgeving. Ook vragen wij ons af of 5 woonlagen echt nodig is. We hebben nog veel locaties in de kern van onze dorpen met winkelleegstand die prima kunnen worden herontwikkeld voor appartementen. Naar ons idee geeft 3 en in uitzonderlijke situaties 4 woonlagen voldoende aanbod.

Dilemma 4: hanteer je voor heel de gemeente uniforme (bouw)regels of deel je het op in gebieden waar je specifieke afspraken voor maakt? Wat de CDA-fractie betreft zetten we in op specifieke afspraken. Ook zouden we graag de mogelijkheid voor woningsplitsing in het buitengebied onderzocht zien, zodat kinderen de mogelijkheid krijgen om bij te bouwen en voor hun ouders te zorgen. Wij denken dat dit helpt bij het oplossen van de zorgproblematiek. Wel volgens strikte regels, wat ons betreft.
Dilemma 5: kiezen we voor de uitnodigingsplanologie en laten we het aan de markt over, of gaan we sturend optreden? Wat de CDA-fractie betreft treden we wel sturend op, want als we het alleen maar aan de markt overlaten, worden alleen maar die woningen gebouwd die winstgevend zijn. We moeten blijven sturen, of via de grondexploitatie, of via de exploitatiewet. In ieder geval moeten we expliciete kaders meegeven voor ontwikkelaars hoeveel sociale woningbouw we willen realiseren, hoeveel goedkoop, middel en duur segment.
Dilemma 6: Kan de CDA fractie zich in vinden.
Dilemma 7: Het is voor het CDA zeker een optie om naar de mogelijkheid voor tiny houses te kijken, of om dat bij een recreatieterrein te doen. Ik kan me ook voorstellen dat, als er vanuit de samenleving initiatieven komen om een dergelijk project op te richten, we ook die ruimte bieden. In Almere zijn daar in het park Oosterwold mooie voorbeelden van te vinden.

Tot slot een paar vragen en opmerkingen:
- Wat is de status van de statushouders? Hoeveel woningen moeten we nog voor hen bouwen?
- Hoe laten we de inwoners meedenken bij de uitwerking van de woonvisie?

Tot slot. Wij hebben vorig jaar bij de begrotingsbehandeling het drie keer honderd plan gepresenteerd. Dat was niet voor niets, maar dat laat zien dat we flink aan de slag moeten voor het vergroten van onze woningvoorraad.

De heer De Weerdt: De bedoelingen zijn wel goed en iedereen is eigenlijk best wel op een goede manier bezig. Het college moet worden bedankt voor deze aanzet. Wij kunnen ons voor een groot deel scharen achter wat de inspreker heeft gezegd. Waar alles om draait, is de financiering en het vrijmaken van locaties waar gebouwd mag worden. Dat is het moelijkste punt: waar gaan we in de toekomst bouwen? Doen we dat met projectontwikkelaars? GBP heeft al eerder gezegd dat de ambities van Heerde om te bouwen behoorlijk achterblijven. Daar zullen we mee aan de gang moeten. Het op papier zetten zal wel lukken, maar de uitvoering is net zo belangrijk. Die notitie moet er komen, want dat is de richtlijn, maar zoeken naar locaties waar dit verwezenlijkt kan worden, is nog veel belangrijker. GBP is niet voor meer woonlagen. Wij zijn een plattelandsgemeente en dat moeten we zo houden. Dat maakt Heerde ook aantrekkelijker voor mensen om hier te gaan wonen. Het is gunstig voor de projectontwikkelaar, maar verder schiet niemand er iets mee op. Je zou denken dat als er meer huizen op een plek worden gebouwd, het wat goedkoper zou kunnen. Ik denk dat het net andersom is. GBP is voor het initiatief van de heer Jalink, maar ik ben huiverig dat het te grootschalig wordt. Ik zou een proefperiode willen afspreken, want we weten niet hoe dit zich ontwikkelt. Wordt het permanente bewoning, wat voor mensen komen er in? Ik vind het wel een gevaarlijke situatie om dit op deze wijze te gaan doen, vooral op een camping. Een camping moet een camping blijven. Er zou een proef voor een bepaalde duur moeten komen om dat eens goed te bekijken. De boodschap van GBP is: wij zijn altijd al voor inbreidingslocaties geweest en juichen het ook toe dat er op sommige plaatsen wordt gebouwd. Voor het realiseren van 40 woningen op jaarbasis zal toch met projectontwikkelaars moeten worden gesproken over locaties. Dat is de insteek van alles; een goede startnotitie neerleggen en kijken naar nieuwe plekken waar gebouwd mag worden. Voorzitter: U heeft een duidelijke uitspraak gedaan over bouwlagen en over het idee van tiny houses, want het ligt nu niet voor om over het idee van de heer Jalink te beslissen. Gaat GBP voor wat betreft de overige dilemma's mee met het voorstel van het college? De heer De Weerdt: Zeker, want ik heb ook benoemd dat het stuk dat het college ons heeft voorgelegd op veel punten best goed is en dat de werkelijkheid ook zo is. Ik verwacht dat dit een beginstuk is en dat dit nog een keer terugkomt om na te lopen wat de afspraken voor de toekomst zijn. Dit is een aanzetstuk, maar ik hoop dat we het echte stuk, als dat is afgerond, nog een keer terugzien om na te lopen.

De heer Volkers: De VVD-fractie is blij met het voorliggende rapport en wil haar complimenten overbrengen. Wij vinden dat het objectief en evenwichtig is gepresenteerd en dat er eerlijke keuzes worden voorgelegd. Het college hanteert een prettige stijl door ook de raad daarin te betrekken en ook meningen te vragen. Dat is een fijne procesgang.

De aantallen is altijd een spannend verhaal. Ik zei al eerder dat er 41 woningen per jaar nodig zijn. Dat zijn 18 sociale huurwoningen en 22 in de particuliere sector. Als je dat maal 10 jaar doet, kom je op 400 woningen uit en denk je dat we een gigantisch probleem hebben. Maar 41 woningen is relatief laag en is een te beheersen probleem. Het CDA had het ook al over de statushouders. Daar hebben we er een twintigtal per jaar van. Ook hebben we mensen die vanuit de geestelijke gezondheidszorg worden teruggeplaatst in de wijk. Als je dat relateert aan 41 woningen, kom je al bijna op 25-30 woningen uit. Dan bouw je er netto maar 10 bij. Dat is vrij laag. Zijn dat soort aantallen meegenomen?

Er wordt gezegd dat er voor 240 woningen al initiatieven zijn die bekend zijn bij de gemeente. Dat is nog niet allemaal even hard, maar als je een opgave van 410 woningen hebt en in jaar 1 van de 10 is al op 240 woningen aanspraak gemaakt, dan heb je het al over de helft van de vraag. Er is dus eigenlijk al veel in voorbereiding. De urgentie om hoog te gaan bouwen lijkt daardoor te ontbreken. Als je hoort dat er 400 woningen bij moeten, denk je gauw, zoals de mensen van de PvdA, dat er naast de kerktoren een Van Meurstoren moet worden gebouwd. Maar als je dat reduceert naar aantallen per jaar, denkt de fractie van de VVD dat dat nog niet nodig is.

De fractie van de VVD is enorm voor inbreidingsoplossingen, met name omdat het dan over de resterende 20 woningen per jaar gaat, als er al 20 in lopende plannen zitten. Daarnaast hebben we het vaak gehad over de rood-voor-rood regelingen. Dat zijn soms 10-jarige trajecten waarin particulieren tot tergens toe worden geplaagd voordat ze eindelijk een woning mogen bouwen. De fractie van de VVD wil het rood-voor-rood in deze Woonvisie eenvoudiger maken. Huisjesmelkers zijn ook de projectontwikkelaars. Geef de burger in Heerde de mogelijkheid wat makkelijker zelf te bouwen voor kinderen. Daarmee sluiten wij aan bij de opmerking van de heer Mateman over woningsplitsing in het buitengebied. Maar misschien kan dit ook wel in het dorp. Tiny houses is ook een mogelijkheid om dat aantal van 20 woningen per jaar op een relatief eenvoudige en vriendelijke manier in te vullen. De VVD is voor behoud van het plattelandskarakter van Heerde en van het dorp.

Dilemma 1 gaat over het levensloopbestendig maken. De fractie van de VVD vindt dat we moeten inzetten op verschillend aanbod. We willen mensen keuzevrijheid geven. Levensloopbestendig betekent dat een woning in alle levensstadia moet kunnen meegaan. Dan krijg je toch een uniform model, wat allemaal hetzelfde is. De VVD denkt dat het sneller te realiseren is, tegen lagere kosten voor bewoners om niet voor levensloopbestendig te gaan. Maak gewoon voor iedere levensfase een aantal categorieën woningen waarin je kunt doorschuiven.
Dilemma 2 Starters of jongeren: Eigenlijk staat het al in het stuk: Het inzetten op jonge gezinnen is een basis voor de economie en een basis voor een gezonde samenleving in Heerde. De VVD is voor een gezonde samenleving in Heerde en wil voor jonge gezinnen bouwen. Het mooie verhaal over tiny houses voor starters, zoals de fractie van CU-SGP aangeeft, sluit daar bij aan.
Dilemma 3 Landelijke gemeente: In mijn verhaal over 3 of 5 bouwlagen gaf ik al aan dat de VVD structureel niet voor hoogbouw in Heerde is. 3 bouwlagen met een dakje met daarin appartementen zou nog kunnen, maar de VVD wil het landelijk karakter van Heerde graag behouden en ziet die urgentie niet, omdat wij maar 41 woningen per jaar nodig hebben. Dat is best op te lossen.
Dilemma 4 Profiel bouwregels: Aan de ene kant bied je vrijheid aan de markt en aan de andere kant stel je als overheid regels. De VVD houdt van vrijheid, maar wil geen verrommeling van het landschap. Onze positie zit daar midden in: geef bewoners ruimte en vrijheid om ook zelf iets te mogen bouwen. Laat niet alleen maar projectontwikkelaars aan de beurt zijn.
Dilemma 5 Uitnodigingsplanologie: Dit is het sturende principe waar ik het net over heb gehad.
Dilemma 6 Woonzorgfunctie voor de hele gemeente of het concentreren in Heerde en Wapenveld? De fractie van de VVD is voor het concentreren in Heerde en Wapenveld. Dat is praktisch, want

oudere mensen zijn beperkt mobiel en willen faciliteiten graag dicht bij de deur hebben. Dan is het logisch dit soort zaken in de centra te verzamelen.
Dilemma 7 Lange termijn bouwen of goedkoop bouwen? De fractie van de VVD is voor lange termijn bouwen. Ik woon zelf in de wijk Molenkamp. Daar staan woningen die waren voorbestemd om 20 of 30 jaar mee te gaan. Die woningen staan er nog steeds. Die woningen zijn aan het einde van de levensfase, maar Triada gaat ze niet slopen, maar verkoopt ze voor €180.000,=. Dat is wat er gaat gebeuren: als je een opgave doet dat het tijdelijk is, is men dat na 40 jaar allang vergeten en worden de woningen misschien aan de huisjesmelker van de PvdA verkocht.

Voorzitter: De commissie heeft veel input geleverd. Alle dilemma's zijn aan bod gekomen. We hoeven dit vanavond niet tot besluitvorming te brengen, want het is niets anders dan een startnotitie. De commissie geeft input aan het college om tot een vervolg te komen in de vorm van een woonagenda. Ik wil benadrukken dat we vanavond niet alles hoeven uit te discussiëren.

Beantwoording door het college
Wethouder Berkhoff stelt de heer Martin Bleijenburg van bureau Companen voor. De heer Bleijenburg is samen met mevrouw Chantal Tiekstra, die ook bij de themaraad aanwezig was, de steller van het rapport van Companen.
Wethouder Berkhoff: Ik bedank de commissie voor de oprechtheid en openheid waarmee zij input heeft geleverd om de woonagenda verder te brengen. M.b.t. de 7 dilemma's hebben wij vanavond buitengewoon waardevolle informatie opgehaald; het college moet een stapje terug doen en het is helder hoe u de kernen Heerde en Wapenveld ziet en de maximale bouwhoogtes daarin. Dat is een belangrijk gegeven waar we niet ingewikkeld over hoeven te doen. Voorzitter: Er was wat verwarring over het aantal woonlagen. Wethouder Berkhoff: In Heerde gingen we al tot en met 4 woonlagen, want in de kap wordt ook gewoond. Vanavond hebben we in de commissie beluisterd dat dat het maximum is en dat we voorzichtig moeten zijn dat we in de kernen geen foute dingen doen die niet bij het dorp passen. Ik wil er vanavond niet te lang over uitweiden, want alle informatie is genotuleerd, dus we krijgen dat allemaal mee. Wat ik mooi vond, is dat bijna iedere fractie het over tiny houses heeft gehad. Die passen fantastisch bij dilemma 7, waarin we vragen of we kwalitatief en duurzaam moeten bouwen voor de lange termijn, of dat er ook een mogelijkheid is voor nieuwe, ons nog onbekende woningen die met name minder kapitaalkrachtige starters op de woningmarkt kunnen helpen, of mensen die tijdelijke huisvesting zoeken en daar wat minder eisen aan stellen. In dilemma 7 laten we dat open liggen en zeggen we dat, als er initiatieven van die aard uit de samenleving zijn, we samen zullen bekijken hoe we dat kunnen faciliteren. Hetzij via bestaande plannen, hetzij via collectief particulier opdrachtgeverschap, want er werd ook al gesuggereerd om iets leuks te bedenken als een groep starters zoiets wil. Betaalbaar blijft een buitengewoon ingewikkelde opgave in de huidige markt. Dat geeft een goede verbinding met de sturende principes die we binnen onze uitnodigingsplanologie moeten hanteren. De instrumenten zijn aangehaald; hoe houden we die woningen blijvend betaalbaar? Doen we dat via een kettingbeding of andere boeteclausules? Op dit moment werken wij aan een uitvoeringsparagraaf van de Structuurvisie om binnen de plannen die er zijn te kunnen verevenen. Anders krijg je het in de huidige markt en met de huidige bouwprijzen niet voor elkaar in de goedkopere categorieën te bouwen. Als college zoeken we ook ruimte voor particulier initiatief en woningsplitsing. Dat biedt ook mogelijkheid om de opgave in te vullen. We willen dat daarin de verantwoordelijkheid wordt genomen voor het grote geheel van de woonagenda. Als wij straks in de sociale sector een voorraad van 185 woningen moeten hebben, dan kan het niet zo zijn dat allerlei particuliere initiatieven voor vrijstaande woningen in een duurder segment niet bijdragen aan die opgave. We zijn nu op zoek om voor grotere plannen, die een wijk betreffen waar je wel afspraken met een ontwikkelaar kunt maken, te proberen dat te verankeren in de sturende principes binnen onze uitvoeringsagenda van de Structuurvisie. Dat is onderdeel van de uitnodigingsplanologie. De heer Horst had veel vragen en opmerkingen die niet alleen over de dilemma's gingen. Wij nemen die mee en proberen daar in de definitieve agenda helderheid over te hebben. Ik heb een aantal keren de vraag naar locaties gehoord. We zien dat ook inbreiden en vervangen, zoals nu in de Bloemstraat gebeurt, per saldo meer woningen oplevert. De corporatie wil er goed in meedenken om die slag in de verouderde wijken te maken. Soms wordt er verkocht om middelen te genereren om in nieuwbouw te kunnen

investeren. Soms worden wijken getransformeerd en krijg je door verdichting meer woningen in de kern. Dat wil niet zeggen dat de uitleggebieden, zoals die in de huidige Structuurvisie liggen, niet in beeld zijn. Maar laten we zuinig zijn op de groene omgeving. In mijn generatie is in Nederland ongelooflijk veel groene ruimte opgesoupeerd t.b.v. woningbouw. Als we kunnen inbreiden, moeten we inbreiden. En dan moeten we dat ook goed doen en proberen die woningen betaalbaar te houden. Ik ben heel blij met de inbreng van de commissie. We gaan de slag maken naar de woonagenda. Ik wil de commissie toezeggen dat, terwijl de vaststelling van de woonagenda een bevoegdheid van het college is, we die nog aan de commissie zullen voorleggen om te kijken of we u vanavond goed hebben begrepen. Voorzitter: Dat is in lijn met de woorden van de heer Volkers dat de procesgang plezierig is.

De heer Bleijenburg: Een belangrijk punt waarnaar is gevraagd is de rol van de provincie en de regio voor het vaststellen van bouwaantallen en de ruimte die je daarbinnen hebt. De provincie is ook bij dit proces betrokken geweest en was ook bij de marktconsultatie. Zij heeft zich positief uitgelaten over het bieden van ruimte, mits de behoefte kan worden aangetoond. Je hebt een kwantitatieve norm waar je aan gehouden wordt. Als blijkt dat aan een bepaalde behoefte moet worden voldaan, bijvoorbeeld omdat er een initiatief wordt ontplooid, dan valt daar zeker met de provincie over te praten. We zien dat de provincies een steeds flexibeler houding innemen, het zgn. adaptief programmeren, om mee te bewegen met waar de markt behoefte aan heeft. Er werd ook gevraagd naar statushouders en uitstroom uit beschermd wonen. Statushouders, uitstroom uit beschermd wonen en jeugdzorg zijn meegenomen in de socialehuurprognoses. In die zin is daar rekening mee gehouden, maar we weten niet precies hoe migratiestromen zich gaan voltrekken en wat dat voor de taakstelling en dus voor de opgave gaat betekenen. Daarom is het belangrijk om periodiek de prognoses te actualiseren. Maar het is geen plus boven op de vraag naar sociale huur. Over tiny houses werd gezegd dat tijdelijk eigenlijk ook permanent is. Daar ken ik mooie voorbeelden van, zelfs in containervorm. Dat klinkt heel primitief, maar ik ken diverse jongerenwoningconcepten die uit zeecontainers zijn opgetrokken, maar dat zie je niet. Dat kan tijdelijk worden ontwikkeld. In de Bor is ruimte om tot 10 jaar vrijstelling te hebben, want dit is verlengd van 5 naar 10 jaar. Maar als dat succesvol blijkt te zijn, kun je je afvragen of je het bestemmingsplan uiteindelijk misschien gaat wijzigen. Daar zit wel ruimte in.

De heer Buimer: Bedankt voor de inbreng. Dit helpt ons verder om dit door te ontwikkelen. De commissie is eensgezind dat zij de jonge gezinnen erg belangrijk vindt. De term tiny houses doet veel in de beeldvorming. Iedereen heeft daar zijn eigen voorstelling bij. Een tiny house is eigenlijk bedoeld om kleiner te gaan wonen, waarbij minder woonoppervlakte wordt geaccepteerd om iets te realiseren. Wel duurzaam en prijsvoordeliger. Dat maakt het gedifferentieerder, zodat we ons niet op een idee vastzetten. We zullen zeker kijken naar andere woonvormen. Tiny houses kan daar een vorm van zijn. Als we Triada vragen of zij tiny houses zou willen bouwen, zou zij ook met andere regelgeving te maken kunnen krijgen, waardoor het misschien niet altijd mogelijk is. We gaan er zeker over praten, maar we moeten ook rekening houden met de mogelijkheden. Ik heb ook van meerdere partijen gehoord dat we moeten kijken naar de instrumenten die we kunnen inzetten. We gaan een actieve houding innemen, maar ook daar willen we voorkomen dat we allerlei vormen vastleggen. We willen ons vooral richten op de mogelijkheid om op maat instrumenten in te kunnen zetten. We hopen daar in de woonagenda meer over te kunnen vertellen.

Tweede termijn

De heer Mateman: Als je ruimte geeft, wordt die ingevuld. Het pleidooi van het CDA is dat wij mischien meer ruimte moeten geven, ook in de hoeveelheid woningen die we willen bouwen. Laten we aan de bovenkant gaan zitten. We zijn een aantrekkelijke gemeente en bevolkingsgroei draagt zorg voor het behoud van een leefbare samenleving. Het is goed voor verenigingen, scholen en ondernemers als we als gemeente qua aantallen weten te groeien en daarmee de vergrijzing een stukje dempen. Hoe kijken de andere fracties tegen dat standpunt aan? De fractie van het CDA wil niet alleen voor de eigen bevolking bouwen, maar wil ook inzetten op groei. De heer De Weerdt: Nog niet zo ver terug in de tijd zijn we er in De Kolk allemaal achter gaan staan dat er mensen van buiten zouden komen wonen. GBP was het voor een deel niet eens met die plannen, maar dat moest

zogenaamd allemaal doorgaan. Dat is een voorbeeld dat we nog wel eens af willen wijken van standpunten. Toen gingen we mee met iets waar we in ons hart niet voor waren. En nu liggen er allemaal procedures dat het misschien helemaal niet doorgaat. Ik hou mijn hart vast hoe het in de toekomst allemaal gaat worden. De heer Mateman: De heer De Weerdt focust op De Kolk, maar het gaat mij om een principiële keuze die we in onze woonagenda en in onze Woonvisie maken. Als we meer ruimte geven om te bouwen, dan kunnen we ook mensen van buiten aantrekken. Dat is een principiële keuze. Daar bent u dus op tegen? De heer De Weerdt: GBP is daar helemaal niet op tegen en het is ook goed dat er mensen van buitenaf komen. Alleen als er een goed beleid komt samen met Triada, want er is ook een enorme behoefte aan de bouw van sociale huurwoningen. De wachtlijsten nemen alleen maar toe. Dan kan iemand van buiten hier komen wonen. Maar wij zijn er ook niet op tegen als iemand een woning wil bouwen. Het is een tweesporenbeleid; zowel Triada moet aan de bak met het college en er moeten locaties komen waar gebouwd mag worden. Dit is een tweesporenbeleid waar wij volledig achter staan. De heer Volkers: De fractie van de VVD is blij met de suggestie van de heer Mateman en ondersteunt dit van harte. Een prognose maken op het minimum, maar er zijn ook fluctuaties, zoals de heer Bleijenburg ook al aangaf. Dat is ook de onderliggende vraag van mij naar die 41 woningen waarvan er netto maar 10 over blijven. Als we wat ruimer in ons jasje programmeren, komen we gemiddeld goed uit als er wat tegenvallers zijn. De fractie van de VVD wil het initiatief van de heer Mateman daarin van harte ondersteunen. De VVD vindt het ook goed dat het college in Veessen, bij alle plannen die worden voorgelegd, de integrale afweging voor het hele dorp maakt. Zo geef je aan de ene kant ruimte en zorg je aan de andere kant dat het een gebalanceerd proces wordt. De heer Horst: De fractie van de PvdA bedankt de wethouder voor de beantwoording en gaat ervan uit dat wat wij hebben gezegd wordt meegenomen in de woonagenda. Ik wil me aansluiten bij de woorden van de heer Mateman en denk dat het verstandig is daar op in te zetten en die keuze principieel te maken. Ook voor buitenaf, maar ook naar uitbreiding kijken. De Bovenkamp is zo goed als klaar en het wordt tijd om, buiten alle inbreidingsplannen en woningsplitsing, ook daar naar te kijken. Dan is het van belang als gemeente de regie te nemen en actief naar een dergelijke wijk op zoek te gaan. In zo'n wijk kun je heel gedifferentieerd bouwen; sociale woningbouw, starters, 2-kappers, vrijstaande woningen. Iedereen kun je dan een plek bieden en je kunt proberen de vergrijzing in ons dorp iets te dempen. Dat is ook van belang om ons dorp in de toekomst leefbaar te houden. Mevrouw Kwekkeboom: Als niet-van-oorsprong-Heerdenaar-zijnde verwelkomen we graag mensen van buiten Heerde. Ik sluit me graag aan bij de woorden van de heer Volkers dat dit volgens gestelde kaders moet gebeuren en dat we een visie moeten hebben hoe we dat gaan vormgeven. Ik heb het liever niet alleen over tiny houses, maar over alternatieve woonvormen, die andere vormen kunnen hebben dan kleine woningen. De heer Van der Linde: Er spat een stukje plezier van de wethouder en de ambtenaren af. Dat slaat naar ons over. Het is echt een gezamenlijk project en dat doet mij goed. Ik wil mij graag aansluiten bij de woorden van de heer Mateman. We zitten niet te wachten op een groot Heerde, maar uitbreiding van Heerde, buiten onze eigen inwoners, is van harte welkom en noodzakelijk voor de voorzieningen die we in stand willen houden, zoals scholen, kerken, winkels, etc.

Voorzitter: Het college heeft te maken met een ambitieuze raad die vraagt of het een onsje, of zelfs een pond meer mag zijn.

Beantwoording door het college

Wethouder Berkhoff: Het verzoek om nu te kijken hoe in de toekomst wijken kunnen worden toegevoegd, is een zaak die bij de Omgevingsvisie volop aandacht zal krijgen. Dat spoor loopt parallel aan dit spoor. Die 2 sporen samen vormen straks wat we bouwen en waar we dat neerzetten. Ik vind de opmerking van de heer Volkers over Veessen interessant. Daar hebben we via de acupunctuurmethode woningen toegevoegd. Nu ligt er een groter initiatief waar we integraal naar moeten kijken. Wil je in zulke kleine kernen de laatste basisschool in stand houden, dan moet je misschien out of the box denken en meer woningen voor gezinnen toevoegen, omdat je anders onder het leerlingenaantal daalt en de school dichtgaat.

Laatste reactie insprekers

De heer Achterberg heeft geen behoefte te reageren.

De heer Jalink: Ik ben blij hoe de commissie heeft gereageerd en hoop dat dit een goed gevolg krijgt. Als er vanuit het college vragen zijn, willen wij hier een positieve bijdrage aan leveren. Wij hopen daar iets moois neer te kunnen zetten wat een voorbeeld kan zijn voor de noord-oost Veluwe.

16. Uitkomsten onderzoek tijdelijke VRI en aanbevelingen oversteek gezondheidscentrum Brinklaan

Introductie onderwerp: In overeenstemming met het advies van de commissie is een proef gehouden met een tijdelijke verkeersregelinstallatie (VRI) ter plaatse van de oversteek op de Brinklaan bij het gezondheidscentrum en Villa Jacoba. Doel daarvan is te onderzoeken of daardoor ter plaatse de verkeersveiligheid kan worden verbeterd. De bevindingen van het door de studenten van de Hogeschool Windesheim uitgevoerde onderzoek zijn vastgelegd in het onderzoeksverslag 'Verandering van objectieve en subjectieve verkeersveiligheid bij plaatsing VRI'

Het college stelt voor dat de commissie als advies geeft:
De verkeersveiligheid bij de oversteek Brinklaan ter hoogte van het gezondheidscentrum te verbeteren door het plaatsen van een verkeersregelinstallatie (VRI).

Het voorstel ligt nu eerst ter bespreking in de commissie voor.

Eerste termijn

De heer Volkers: De VVD-fractie vindt het voorstel om verkeerslichten toe te passen goed. We hebben zelf een klein onderzoekje gehouden onder onze achterban en zien dat de testinstallatie rust heeft gegeven voor zowel fietsers als automobilisten. Men weet waar men in deze onoverzichtelijke situatie aan toe is. De VVD vindt de financiering wel een bijzondere constructie. Er wordt gezegd dat daar later in de Perspectiefnota op wordt teruggekomen. Dat klinkt alsof het maandloon op is, maar dat er volgende maand wel weer geld binnenkomt. Een soort vooruitschuiven, wat niet erg helpt. Graag krijgen we daar een toelichting op van het college.

De heer De Weerdt: GBP is blij dat dit de eindconclusie is en hoopt dat het niet te lang duurt voordat het wordt geïnstalleerd. Die behoefte is er en we hebben het er in het verleden uitgebreid over gehad. Dan moet dit a.d.h.v. die eindconclusie natuurlijk wel dit jaar worden gerealiseerd. De financiën moeten geen probleem zijn. Wij moeten dit niet ten koste van de veiligheid van onze burgers uit willen stellen. Ik hoop dat het college dit ter harte neemt en dat dit zo snel mogelijk wordt uitgevoerd.

De heer Mateman: Ik wil eerst de heer De Weerdt complimenteren met dit resultaat. Volgens mij was hij degene die in een raadsvergadering dit onderzoek naar een tijdelijke installatie heeft voorgesteld. Het is goed dat dit onderzoek is uitgevoerd. Het geeft ook een heldere uitkomst, namelijk dat de beleving van veiligheid subjectief ook significant verbetert. Het is duidelijk of je met de auto kunt doorrijden of dat je moet stoppen. Wat de fractie van het CDA betreft gaat de invulling van dit voorstel door.

De heer Sellies: De fractie van CU-SGP heeft hier meerdere malen aandacht voor gevraagd binnen deze raad. Dank voor de snelle behandeling van dit stuk. Op dit verkeerspunt zijn veel verkeersbewegingen. Gezien de vele prikkels is dit niet erg overzichtelijk. We hebben een proefopstelling van verkeerslichten meegemaakt en dat schept veel duidelijkheid op deze overgang. De fractie van CU-SGP is dan ook voorstander hier verkeerslichten te plaatsen. Onze vraag aan het college is de verkeerslichten dusdanig te laten meewerken met de parkeerplaats tegenover het gezondheidscentrum, dat, als mensen daarvandaan de Brinklaan oprijden, dat verkeer wordt meegenomen. Een voorbeeld daarvan is te zien bij garage Vika in Wezep. We horen graag of die mogelijkheid er is.

Mevrouw Kwekkeboom: De fractie van D66/GL heeft nog wel wat bedenkingen. Allereerst de vaststelling dat het steeds duidelijker wordt dat het bijzonder raar is dat een dergelijk publieksaantrekkend gebouw door een doorgaande weg gescheiden is van bijbehorende

parkeergelegenheid en dan met name door de inrichting van die weg. Een regelrechte planologische dwaling, die we dan nu moeten proberen recht te breien. Dat doen volgens onze fractie niet door zo'n groot bedrag te besteden aan een technische maatregel waarvan het effect op langere termijn nog maar te bezien valt, zoals uit het rapport duidelijk wordt. De onderzoeksperiode was 3 weken. Zeker na verloop van tijd wordt een dergelijke regel vaker genegeerd. Wij stellen voor of het niet een oplossing kan zijn om een doorsteek naar de Stationsstraat te realiseren, waardoor er aan die kant meer bezoekers kunnen parkeren en dat het parkerend personeel aan de overkant van het gezondheidscentrum terecht kan. Het is duidelijk dat er iets moet gebeuren. Onze fractie steekt liever geld in een logischer oplossing voor de langere termijn en zou graag zien dat er een tijdelijke oplossing wordt geboden met een verplaatsbare verkeersregelinstallatie.

Mevrouw Tigchelaar: Ik sluit me aan bij de vorige sprekers. Al geruime tijd is er vraag naar een veiliger verkeerssituatie in dit gebied. Diverse deskundigen, o.a. van Veilig Verkeer Nederland en nu Windesheim geven aan dat het plaatsen van de VRI het gevoel van veiligheid vooral bij kwetsbare verkeersdeelnemers zou verhogen. We staan hier als fractie van de PvdA dan ook positief in.

Wel heb ik nog enkele vragen aan de wethouder. Ik schrok in het rapport van Windesheim erg van het hoge aantal mensen, voetgangers, fietsers en automobilisten die door rood rijden. Zo waren er op een ochtend tussen 8.00 en 9.00 uur maar liefst 33 fietsers die door rood reden. In het rapport staat dat de verwachting is dat dat cijfer oploopt als die VRI er langer staat en mensen er aan zijn gewend en erop gokken dat ze door rood kunnen fietsen. Dus, je kunt je afvragen of het er op termijn echt veiliger op wordt. Hoe denkt de wethouder daar over en is er iets te doen aan het grote aantal roodrijders?

Het is een flinke uitgave. Dat omvat niet alleen de VRI, maar ook het anders inrichten van de 2 fietseroversteekplaatsen. Ik mis eigenlijk een kostenspecificatie. Bij een dergelijke grote uitgave vind ik een overzicht van de kosten toch wel op z'n plaats. Zijn er misschien mogelijkheden om de kosten te drukken? Onze wethouder houdt erg van de circulaire economie. Misschien is er ergens een tweedehands VRI te vinden? Is daar naar gekeken?

Beantwoording door het college

Wethouder Cegerek: Ik wil eerst Windesheim bedanken. Hier hebben 2 studenten aan deelgenomen; Maarten van Zijl en Tim Arendsen. Complimenten voor deze studenten die een goed en duidelijk onderzoek voor ons hebben uitgevoerd. Ook mijn dank voor de projectbegeleider Markus Popkema.

Dit is een langliggend dossier, waar in de raad al verschillende keren discussie over is gevoerd. In mijn periode als wethouder heeft raadslid de heer Tuinman er bij mij herhaaldelijk op gehamerd wanneer die proef zou komen. Die proef is dus door Windesheim uitgevoerd. Het college heeft de commissie een discussienota voorgelegd om te bekijken waar we op uitkomen. Dat is het plaatsen van een definitieve VRI. Daar hangt een prijskaartje van €125.000,= aan. Richting de heer Volkers: Ik heb me laten vertellen dat dit toch de gebruikelijke wijze is om dit zo aan u voor te leggen. Het college bereidt een stuk voor en dat kan bij de Perspectiefnota worden meegenomen. Het is een eenmalige investering die bij de Perspectiefnota wordt opgenomen. Zo kunnen we zorgen voor meer veiligheid en voor een betere indeling, waardoor het beeld wat rustiger wordt. Bij de uitvoering wordt rekening gehouden met het in- en uitrijden van de parkeerplaats. We willen dat het een rustig beeld schept en dat het overzichtelijker wordt. Richting mevrouw Kwekkeboom: Er moet wat gebeuren en veiligheid staat voorop. Hier is al eerder aandacht voor gevraagd. Niet alleen de weggebruikers, maar ook de gebruikers van het gezondheidscentrum vragen erom wat op deze plek te doen. Dit is de uitkomst van de proef waar u als raad om heeft gevraagd. Een nog breder onderzoek kan altijd, maar daar zijn ook kosten aan verbonden en dan gaan we nog langer over dit onderwerp praten. Dit is een technische maatregel, die noodzakelijk is voor de verkeersveiligheid op die locatie. De andere opties die mevrouw Kwekkeboom noemt vragen een veel breder onderzoek. Dat gaat meer geld kosten en dan zijn we nog langer onderweg, terwijl je op die locatie zolang geen oplossing kunt realiseren. De fractie van de PvdA vraagt om een kostenspecificatie. Waar het om

gaat is het aan beide zijden plaatsen van een verkeerslicht, zowel voor voetgangers als voor fietsers. Aan beide kanten, ook bij de oversteekplaats bij Villa Jacoba. U geeft terecht aan dat ik ambitieus ben t.a.v. het onderwerp circulaire economie. Op dit moment ben ik bezig met een actieplan Heerde circulair. Waar het kan, probeer ik te kijken hoe we circulariteit in kunnen passen bij nieuwe ontwikkelingen, of bestaande ontwikkelingen kunnen veranderen . Op zoek gaan naar een oud stoplicht wordt lastig. Het wordt een nieuwe investering. Dit is een langlopende discussie en ik vraag de raad mij de ruimte te geven om het voorstel voor te bereiden en een knoop door te hakken. Dit is de uitkomst van de proef waar de raad zelf om heeft gevraagd. Eigenlijk heeft u een jaar geleden dezelfde vragen gesteld. De denkrichting was al ongeveer bekend. Nu moeten we voor veiligheid gaan en hier voor kiezen.

De heer Hooijer: Het idee van een tweedehands VRI is erg sympathiek. Een VRI bestaat echter niet alleen uit lampen, maar ook uit bekabeling, een systeemkast, software, etc. Veel van de kosten die gepaard gaan met een VRI zitten daar in. Dat kan niet tweedehands worden gevonden. De bussen zijn uitgerust met het KAR-systeem. Daar wordt de VRI ook mee uitgerust, zodat bussen prioriteit krijgen. Het is dus echt maatwerk.

Tweede termijn

Mevrouw Tigchelaar: Wat denkt het college te doen aan het hoge aantal mensen dat door rood rijdt?
Mevrouw Kwekkeboom: Ik heb niet gevraagd om verder onderzoek, maar mijn twijfels geuit over de effectiviteit van deze maatregel, afgezet tegen de kosten. De fractie van D66/GL denkt dat er meer mogelijkheden zijn dan een permanente VRI.

Beantwoording door het college

Wethouder Cegerek: De fractie van D66/GL droeg ook aan om in de Stationsstraat andere opties te verkennen. Dat betekent onderzoek, want je kunt niet zomaar de verkeerssituatie veranderen zonder een zorgvuldig en degelijk onderzoek. Dit is een langlopende discussie op die plek. Helemaal opnieuw beginnen heeft geen zin. We moeten wel constructief blijven denken. Het vindt vooral plaats op die plek, zoals die nu is ingericht. Vandaar mijn pleidooi, om n.a.v. dit onderzoek, waar uw raad om heeft gevraagd, een definitieve VRI te plaatsen. In het rapport staat over rood licht negatie dat het tijd nodig heeft dat weggebruikers daar aan wennen. Uiteindelijk stoppen ze wel en zorgt het voor meer veiligheid.

De heer Hooijer: Deze roodlichtrijders zijn geteld op een moment dat het rustig en overzichtelijk was. Dat zijn mensen die die keuze bewust maken. Dat zie je op andere plekken ook bij VRI's. Gewenning kan 2 kanten op werken. In het begin kunnen mensen de VRI negeren, omdat ze niet bekend zijn met de situatie. Na een maand of wat kan het door gewenning zo zijn dat de situatie beter wordt gebruikt. Ik ben bereid dat uit te diepen op basis van ervaringen van elders. Het CROW heeft hier als landelijke kennispartij een publicatie van gemaakt. Die zou ik als toelichting kunnen meegeven.

Voorzitter: Alle partijen vinden dat er snel wat moet gebeuren. D66/GL wil een tijdelijke oplossing en zoekt een structurele oplossing in de Stationsstraat. Er was discussie wie dit plan als eerste heeft aangedragen. De griffier laat weten dat op 14 oktober 2013 de heer Visser van het CDA dit heeft ingebracht.

Slot Ruimte

13. Rondvraag Ruimte

De heer Horst: Vorige week was er een inloopavond over de nieuwe wijk bij de Willem Alexanderschool. De reacties van de buurt waren redelijk positief, maar wat veel naar voren kwam was parkeren. Ik werd aangesproken door mensen dat er onrust is over het parkeren. Het Hogepad is een fietspad, maar de paaltjes zijn daar weggehaald en het wordt nu door auto's gebruikt.
Mevrouw Van Amerongen: Krijgt de raad ook een memo over deze presentatie? We vinden het fijn om over de plannen te zijn geïnformeerd. Wethouder Berkhoff: Binnenkort sturen we hier een memo

over. Mevrouw Van Amerongen: Het is fijn dat, als inwoners worden geïnformeerd over zaken, wij als raad ook op de hoogte zijn. Het staat zo stom als je als raadslid op het dorp door mensen over iets wordt aangesproken en niet weet waar het over gaat. Wethouder Berkhoff zegt dit toe.
De heer De Weerdt: In de commissie Samenleving werd het onderwerp Wapenvelder Kerkweg 10 behandeld. Ik kan me niet voorstellen dat dat in die agenda behandeld moest worden. Ook vind ik het vreemd dat daar niet over gediscussieerd kan worden en dat dat maar zo als A-onderwerp naar de raad gaat. Voorzitter: Er is voorgesteld dat als hamerstuk naar de raad te geleiden. Dan maakt het niet uit in welke commissie dat is. We hebben vanavond besloten dat we dat inderdaad als hamerstuk naar de raad geleiden. We hebben dit in de oplegnotitie verwoord. In de oplegnotitie kunt u vantevoren aangeven of u daar iets van vindt of dat u het bespreekbaar wilt maken. Zo hebben we op verzoek van de fractie van D66/GL 2 onderwerpen wel besproken. Dat hebben we vantevoren niet over dit onderwerp gehoord. Vandaar dat dat zo is besloten. De heer De Weerdt: Ik vind dit een vreemde gang van zaken en ben het er niet mee eens dat dit op deze wijze gebeurt. Voorzitter: U had zeker een inbreng kunnen hebben, maar dat had dan iets eerder gemoeten. We hebben vantevoren afspraken gemaakt over de besluitvorming en die is anders gelopen dan u zich had voorgesteld.

14. Sluiting

De voorzitter dankt een ieder voor zijn of haar inbreng en sluit de vergadering om 22.59 uur.

Bijlagen:
- Betoog de heer Niesen
- Inspraaknotitie de heer Achterberg
- Betoog de heer Jalink